

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXX

Kaina 15 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, BIRŽELIS — JUNE 15, 1976

Nr. 140

Kas griaua atolydį

Nežiūrint prezidentinių rinkimų ir kelių faktorių, Amerikos — Sov. Sąjungos santykiai žymiau nepablogės.

Washingtonas. — Per paskutiniuosius kelis mėnesius su detante buvo blogai, gal net reikėtų ieškoti kito vardo tam atlydžiui, sako UPI. Amerikiečiai, lygiai kaip sovietai, užtikrina, kad detantė išliks, ir prezidentiniai rinkimai jos neištrins. Ji, be abejojimo, „susiaurės“, nes keli faktoriai detantę gerokai susilpnino. Jie būtų:

1. Keturiems sovietų profsąjungų nariams nebuvo duotas leidimas įvažiuoti. Patarė tai padaryti AFL-CIO vadovybė, sakydama, kad jie nėra darbininkų rinkti, bet partijos paskirti, neatstovaujantys dirbantiesiems. Toks atsitikimas yra pirmas po Helsinkio susitarimo. Helsinkio kaip tik buvo susitarta paskatinti tokius žmonių pasikeitimus.

2. Sovietų laikraštis apkaltino trigis amerikiečius laikraštiniams esant CIA nariais. Valsty-

bės departamentas užginčijo ir žadėjo įteikti formalų protestą. Paskelbimas iš tikro buvo noras nuslėpti Japonijoje panašų atsitikimą, kai policija suėmė sovietų laikraštinių. Novosti korrespondentą, kuris per dvejus buvimo metus nebuvo parašęs nei vieno reportažo, o ieškojo kontakto su Midway lėktuvnešio karnais ir už kiekvieną informaciją žadėjo sumokėti po 1.000 dolerių. Tuo pat metu „Time“ magazinas buvo paskelbęs keliolika vardų, kurie irgi prisidengė laikraštinių ir kitų pareigūnų vardu gyvena Washington, tikrumoj būdami KGB agentais.

3. Amerikiečių diplomatų Maskvoje persekiojimas tęsiasi. Jie užpildinėjami ir įžeidinėjami gatvėse. Rusai tai daro keršto sumetimais dėl žydų veiksmų prieš sovietų personalą. New Yorke, Amerika tokius užpildinėjimus pas save pasmerkė ir

nusikaltusius baudžia, rusai to nedaro.

4. Sutartis, apribojanti atominius sprogdinimus, nebuvo pasirašyta laiku. Amerika atidėjo dviem savaitėm, ir dėl to Maskva įsiseidė.

5. Valstybės sekretorius Henry Kissingeris įspėjo sovietus susilaikyti nuo naujų „avantūrų“ Afrikoje. Sovietai atsakė, kad atolydis ir geri santykiai su Amerika yra vienas dalykas, o pagalba „išsilaisvinimo“ kamams yra kitas. Nuo to jie neatsisako, ir tai bus tęsiama.

Oficialūs asmenys sako, kad iš detantės išnyks susidariusi politinė aureolė, kurios priedanga buvo bandoma persunkti kiekvieną abiejų šalių veiksmą. Jos tolimesnis likimas priklausys labiau nuo sovietų, ne nuo amerikiečių elgesio, žiūrint, kiek jie laikysis to, ką yra žadėję, bet dar nepradėję taip elgtis.

Sv. Mykolas bažnyčia Vilniuje paskutinę nepriklausomos Lietuvos dieną, 1940 birželio 15; tos pačios bažnyčios vidus 20 metų vėliau — tuometiniai reikmenys ant altorių (Antroji nuotrauka iš italų žurnalo „Il Tempo“)

GISCARD IŠKĖLĖ MARŠALĄ PETAINĄ

Verdun, Prancūzija. — Prancūzijos prezidentas Valery Giscard d'Estaing ir kai kurie iš bendro skaičiaus 6.500 gyvų veteranų paminėjo 60 metų sukaktį nuo didžiausio mūsų prancūzų istorijoje, Verduno. Giscard savo kalboje išskėlė maršalą Petainą. Petainas, Verduno fronto komendantas I pasaulinio karo metu, suorganizavo pasipriešinimą, ir kaizerinė vokiečių armija 1916 metais buvo sulaukta. Apie 100.000 prancūzų ir vokiečių karių liko neatpažinti ir apkasuose palaidoti.

Petain, II pasaulinio karo herojus, už bendradarbiavimą su naciais II pasaulinio karo metu buvo nuteistas mirties bausme, bet prezidentu tapęs Charles de Gaulle bausmę pakeitė kalėjimu iki gyvos galvos. Mirė kalėjime 1951. Apie jį Giscard išsireiškė: „Jis gyvenimo saulėlydį maršalas padarė kai kurių klaidų ir susidėjo su tais, kurie mūsų šaliai atnešė nelaimių. Tai užtėmė jo kilnų atminimą, bet jis kartu su kovotojais, kuriems vadovavo, pasiekė šioj vietoj didelę pergalę“.

„Gėda būti sovietų piliečiu“

Kopenhaga. — Rusų biologas Vladimiras Gilev, laikinai gyvenęs Vakaruose, atsisakė nuo sovietų pilietybės ir pranešė, jog jis neketina grįžti į Sovietų Sąjungą. Brežnevui ir Podgornui pasiūstucė laiškuose Gilev rašo, jog yra didelė nelaimė būti piliečiu tokios valstybės, kuri užgniaužė Rytų Europos kraštų laisvę ir nepriklausomybę, kuri politinius disidentus uždaro į psichiatrinės ligoninės. „Man yra gėda būti piliečiu valstybės, kuri nesilaiko nei vieno žmogaus teisų deklaracijos nuostatų“, parašė Gilev.

Lusaka. — Zambijos sostinėje prie centrinio pašto įstaigos sprogo dvi bombos. Prezidentas Kenneth Kaunda dėl to kaltina Rodeziją. Zambija remia Rodezijos nacionalistus ir pas save treniruoja jų partizanus.

Sen. Church indorsuoja Carterį

Washingtonas. — Iš demokratinių kandidatų į prezidentus nepasiduota tik Morris Udall ir Edmund Brown. Jie sako, kad nominacijos klausimas dar atviras. Sen. Frank Church savo delegatams leido balsuoti už Jimmy Carterį. Church buvo laimėjęs prieš Carterį keturiuose pirminiuose balsavimuose — Nebraskoj, Oregon, Montanoj ir Idaho, bet delegatų turėjo tik 74. Carteris po praėjusio savaitgalio jau turi 1.346 atstovų. Nominacijai reikia 1.505. Demokratų konvencija bus kitą mėnesį New Yorke.

Missouri respublikonų susirinkime Fordas neteko 18 kandidatų, laimėjo tik vieną. Illinois respublikonai irgi turėjo susirinkimą, ir ten Fordas laimėjo 5 neužgąžtuotų delegatų balsus. Po šio savaitgalio Fordas už Reaganą turi 96 delegatus daugiau: Fordas 987, Reaganas 891. Nominacijai reikia 1.130.

Naujas Urugvajaus prezidentas

Montevideo. — Urugvajaus kariuomenė, pašalinusi prezidentą Juan Maria Bordabery, laikinuoju prezidentu paskyrė viceprezidentą Alberto Demicheli, 80 metų advokatą. Demicheli sakė, kad jo pareigos laikinos, po 60 dienų bus numatytas kitas prezidentas. Jį parinks Tautos taryba.

Patalpų stoka mokykloms

Okupuotos Lietuvos mokyklose — miestuose ir rajonuose — dėl patalpų stokos pamaininėse klasėse vakarais mokėsi 71.255 mokiniai („Taryb. Mokytojas“, 1976.V.12).

(Kiek okupantas besigirtų savo didelėmis statybomis, vis dar lietuviai savo Tėvyneje tebevargsta ne tik dėl butų stokos, bet ir mokiniai vakarinėse mokyklose vieton to, kad praleistų drauge su tėvais namuose). (E.)

KALENDORIUS

Birželio 15: Vitas, Leonidė, Jolanta, Tanvilas, Barinta. Birželio 16: Benas, Julita, Tolminas, Jūra. Saulė teka 5:15, leidžias 8:26.

ORAS

Dalinali apsiniaukę, 70 proc. galimybė lietaus su perkūnija, apie 85 laipsniai.

Connally sutiktų būti „mobilizuojamas“

Washingtonas. — John Connally, kalbėdamas per televiziją, nemano, kad respublikonų konvencijoje susidarytų tokia situacija, kad nebūtų galima parinkti kandidatą į prezidentus, ir reiktų ieškoti kompromiso, jį Connally, mobilizuoti. Jis tada neatsisakytų, bet atsisakytų, jei kas norėtų jį numatyti viceprezidentu. Rinkiminė kampanijoj jis remia bet kurį nominuotą kandidatą — Fordą ar Reaganą.

Ugandoj sušaudyta apie 2,000

Nairobi. — Po to, kai trys granatos buvo mestos į Ugandos diktatorių Idi Amin ir buvo užmuštas kitas, ne jis, o sužeistas buvo 76, sušaudytų tam krašte jau gali būti iki 2.000. Kai kurie buvo nušauti tuoj pat po pasikėsinimo, kiti vėliau. Niekas tikro skaičiaus nežino, bet grįžę iš ten liudininkai sako, kad pora tūkstančių — visai galimas skaičius. Neteko girdėti, kad dėl tokio masinio žudymo kas nors protestuotų.

Sirai užblokavo musulmonus

Beirutas. — Kamal Jumblatt, Libano kairiųjų musulmonų vadovas, apkaltino sirus, kad jie užblokavo, laiko apsupę ir nepileidžia pristatyti maisto. Neleidžia įplaukti nei laivams į Sidono, Tripolio ir Tyro uostus.

Sirų daliniai pasitraukė nuo Beiruto, bet pasuko labiau į pietus ir yra tik 10 mylių nuo Izraelio sienos.

Izraelis sakoma, kad sirų kariuomenė jiems dar negrasina.

Moskva. — Indijos min. pirmininkė Indira Gandhi Sovietų Sąjungoj viešėję šešias dienas. Išskridama pakvietė Indijoj atsilankyti Brežnevą ir Kosyginą.

Komunistai braunasi į uniją

Las Vegas. — Čia netrukus prasidės sunkvežimžių vairuotojų konvencija. Unijos pirmininkas Frank Fitzsimmons minėjo, kad jo unijoj atsirado skaldytųjų ir kitokio elemento. Tos grupės advokatauja už „darbininkų jėgą“, siekia perimti uniją čia, agituoja perimti ir visą pramonę. Pirmininkas įtaria, kad tai komunistų darbas, labai panašus į senus laikus, kai tas pats buvo bandoma padaryti anais laikais, bet nepasisekė.

Johannesburg. — Praėjusį savaitgalį Pretorijoj buvo susitikę P. Afrikos ir Rodezijos premjerai, John Vorster ir Ian Smith.

„La Voce dell'Amore“, italų kalba biuletenis Nr. 17, 1976, leidžiamas Urbania, Italijoj. Pasveistas Tyliajai Bažnyčiai, Yra ilgas V. M. (prel. V. Mincevičius?) straipsnis apie arkivyskupą Teofilį Matulionį ir vyskupą Julijoną Steponevičių ir jo laiško L'ESR Ministrų Tarybai ištraukos. (E.)

Polocko katedra — ateistiniu muziejum

Polockas. — Buvusioje šventos Sofijos katedroje Polocke, Gudijoj, yra atidarytas naujas ateizmo muziejus. Muziejaus direktorius atidarymo progą pareiškė, kad šios įstaigos svarbiausias uždavinys yra „skleisti ateistinę propagandą. Muziejaus eksponatais siekiama įrodinėti, kad ne Dievas sukūrė žmogų, bet žmogus Dievą. Muziejuje bus pravedami taip pat oficialūs kursai parengti kvalifikuotiems ateistams“. Skelbdama šią žinią, užsienio spauda reiškia nusistebėjimą, kad Gudijos ateistai per tiek metų dar neįstengė patys pasistatyti savo muziejaus patalpų.

Kombainams trūksta dalių

Moskva. — Sovietų laikraščiai jau pradeda skųstis, kad daugelis kombainų dar neparuošti, o pūties metas artėja. Svarbiausia, trūksta atsarginių dalių.

Iš Amerikos istorijos

1899 metai. Vidurio vakarų valstijose ūkininkai pirmą kartą atvykę į tuščius, niekam nepriklausančius plotus, saugoja savo numatytas žemės.

Viking greit pasieks Marsą

Liepos 4 nusileis, ir neužilgo žinosim, ar raudonoj planetoj yra gyvybė

Pasadena. — 1975 rugpjūčio 20 Marso pusėn su raketą „Titanas-Centauras“ paleistas keturias tonas sveriantis erdvėlaivis „Viking“, turintis mokslinių prietaisų už 250 milijonų dolerių.

Visa Vikingo programa apskaičiuota septyneriems metams, kainuos 1 milijoną dolerių, įskaitant dviejų kosminių stočių ir dviejų raketų metų vertę.

Kosminės stoties Viking prietaisai turi išmatuoti vėjo greičio jėgą ir temperatūrą Marso paviršiuje. Šie prietaisai taip pat nustatys, ar yra Marso atmosferoje vandens ir mineralų grunto viršutiniuose sluoksniuose. Dvi Vikingas nutūpimo modulio kameros išvalys planetos paviršių, o keturi prietaisai tirs Marso dirvą, ieškodami gyvybės ženklų. Viking turi pasiųsti Marsą nuskriejęs 420 milijonų mylių.

Jis ilgą laiką skries aplink Marsą, nes NASA nori nustatyti maksimaliai tikslią aparato orbitą, kol nutūpimo kapsulė neatsiskyrė nuo orbitos modulio. Tris tonas sveriantis orbitos modulis tarnaus kaip radio siūnčiama stotis toną sveriančiai nutūpimo kapsulei, ir todėl mokslininkai nori užtikrinti maksimaliai tikslią orbitą, kad orbitos modulis vieną kartą per dieną praskriėtų viršum nutūpimo kapsulės.

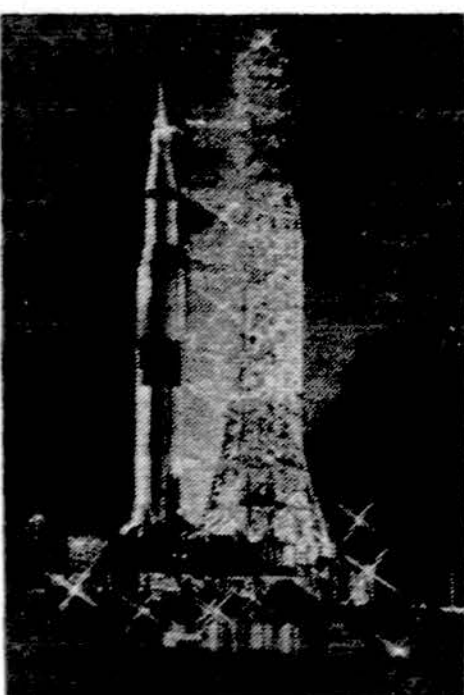
Kai Vikingas išeis į reikiamą orbitą ir praskries viršum nutūpimo modulio rajono, nutūpimo kapsulė atsiskirs nuo orbitos modulio ir nusileis Marso paviršiuje. Oro apvalkalas užtikrins stabdymą, įskriejus į išretėjusią Marso atmosferą ir sumažins įkaitimą nuo trinties.

3,5 mylių aukštyje viršum nutūpimo išsiskleis parašiutas, kuris sumažins greitį nuo 600 mylių per valandą iki 145 mylių per valandą. Likus 900 jardų, bus įjungtos stabdomos raketos, turėsiančios dirbti iki pat kapsulės minkšto nutūpimo dulkių sluoksnio dengiamo Marso paviršiaus.

Nutūpimas vyks automatiškai, be komandų iš Žemės. Aparato elektroninė skaičiavimo mašina, kainuojanti 30 milijonų dolerių, valdys nutūpimo kapsulę nuo orbitos, einančios 770 mylių aukštyje viršum Marso paviršiaus, iki nutūpimo Chriso slėnyje.

Vikingui nusileidus Marse, į Žemę tuoj pat bus perduotas išsamus pranešimas apie atmosferą šios planetos paviršiuje. Televizijos kameros turi perduoti pirmąją nuotrauką, o seismometras — užfiksuoti pirmąjį dirvos virpesį arba galimą smūgį, kur nors netoliese nukritus meteoritui.

Po 18 valandų į Žemę bus per-

Pasirušęs į Mėnulį, Marsą ar dar toliau

duota pirmoji spalvota nuotrauka, kuri parodys raudonąs ir rožinius Marso dykumos tonus ir net ryškius raudonus saulėtekio arba saulėlydžio Marso tonus.

Savaitės pabaigoje pradės dirbti aparatas, kuris ims vėlenų ir dulkių pavyzdžius 3 jardų atstumu nuo nutūpimo ir perleis šiuos pavyzdžius per keturis analize atliekančius prietaisus.

Yra tik viena galimybė iš 50, kad Marse galėtų būti gyvybė, pareiškė dr. H. Klein, vienas iš Vikingo projektuotojų.

Vikingas Marsą turi pasiekti liepos 4 („Washington Post“).

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
JONAS ADOMAVICIUS, M. D.
KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, Ill. 60636

TVARKINGAS GYVENIMAS —
LAIMĖS ŠALTINIS

Visada, ypač senatvėje, stenkimės elgtis žmoniškai — tik tada galime tikėtis laimingo gyvenimo.

Mediciniška tiesa

Ivairiai šiame krašte vadina pagyvenusiu žmogų: senior citizen, aged, elderly, senile... Kiti senatvę laiko aukštinu amžiumi (golden age). Kartą su senatvės gerumais, ateina žmogui ir labai daug nemalonių: tai vienuma, nusiminimas visiemis aplėdus namus, senatvės ligos.

Žmogaus amžių galima suskirstyti į tris pagrindinius laikotarpius: Jaunuolis iki 17 metų. Nuo tada iki 35 metų — stiprius. Nuo dabar jis ima spartesniais žingsniais žengti senatvės keliu. Vienam greičiau, kitam lėčiau senatvė ateina, žinoma, nė vieno gimusiojo neaplenkama. Už tai mes visi turime rengtis laimingai senatvei dar šiandien. Kaip pasiklosime — taip išsimiegosime. Kaip stoti būdami šersime — labai patogiai — net gulėdami galėsime važiuoti. Taip kalba sena mūsų žmonių išmintis. Pasimokykime iš senovės žmonių patirties — daug naudos aptursime.

Nesitikekime karvelių iš dangaus

Labai blogas elgesys yra nieko teigiamo nedarant laukimas keptų karvelių iš dangaus. Niekas mums nieko gero nesuteiks, jei mes patys nesistengsime savo būvį gerinti. Medicare yra niekas kitas, kaip apdraudimo programa. Ji labai sunkiai šiame krašte įgyvendinama, nes žmonės nėra tokie apdraudai priaugę: per daug yra čia blogavalių asmenų: jie išnaudoja žmogų. Gerai dar tas yra, kad čia visokius apgavikus išaiškina ir tvarko. Dar daug laiko praeis, kol tikra meilė darbas bus rodoma senesniams žmogui. Dabar visi vertina tik žaliuką, nuštimę senesniųjų reikalus pasukutinę vietą.

Taigi mes patys pradėkime save įvairiais būdais stiprinti, ypač gerindami mūsų mitybą. Ypač, vyriškiai, nustokime save žude tabaku, svaigalais ir neveikla bei menku maistu. Nustokime dūminti kambarius — pradėsime geriau jaustis. Liaukimės save nuolat svaigine — stiprėsi senatvėje būsim. Pradėkime gyvau judėti — krutėti — jauniesiems jausmės, net gilios senatvės sulaukę. Vyrai daugiau save įvairiais būdais nuodija, todėl jie greičiau mums palieka. Virš 80 metų amžiaus sulaukusiuju tarpe dviem vyrams išsina trys moteriškos. Jos moka save apsaugoti daug geriau už vyrus.

Ne pyragai senesniams dabar yra senelių namuose. Tokiose namuose vieno žmogaus išlaikymas ir priežiūra kainuoja nuo 800 iki 1000 dolerių. O kuris iš mūsų gali tokias sumas sutaupyti senatvėje? Tokių mūsų tarpe saujelė. Apie juos nekalbėsime, nes jie patys apsirūpinę senatvėje. Mums svarbu padėti kiekvienam mūšikiui, net ir labiausiai neišsilavinčiam. Įvairios priežastys suvargina žmogų. Dėl to nemažai mūšikių sulaukia senatvės būdami savo kišene vidutinio. Prieglaudose, šalia savo pensijos, senesniysis gauna reikiamą sumą iš valdžios prieglaudos išlaidoms padengti. Dabar toks padengimas valdžiai labai daug kainuoja. Net apie artėjančią krizę kalbos eina. Žinoma, valdžia suvaržys reikalus taip, kad nė vienas pensininkas nenukentės ir savo pensijas gaus.

Tik valdžios šaltiniai, atsimin-

kime, irgi yra su dugnu. Kai nedirbingųjų (vaikų — senelių) skaičius didės, dirbančiųjų proporcingai skaičius mažės. Tada mažesnis dirbančiųjų skaičius turės aptarnauti didesnę skaičių nedirbančiųjų. Čia yra pavojus. Už tai mes visi stenkimės kuo ilgiau geroje sveikatoje išlaikyti. Imdami nuo dabar maitintis ir galvoti kaip reikiant. Valdžia dabar stengsis senesnius kuo ilgiau išlaikyti privačiuose namuose. Taip elgiantis bus daug mažesnės išlaidos tiek valdžiai, tiek pačiam senesniajam. Už tai pagarbos verti yra tie lietuviai, kurie užlaiko senesnius privačiuose namuose. Čia pavyzdžiui gali būti Lietuvos dukters, Alvedo Lietuvio sodyba Chicagoje ir pavieniai al-

Juzė Mariniene, aštuoniadesimties metų amžiaus sulaukusi Lietuvos sodybos, Chicagoje, gyventojas, deklaruoja savo kūrą pažmonio metu.

Nuotr. M. Nagio

vudiečiai, kaip J. ir M. Bosai, E. ir A. Kleizai. Minėtose vietose globojami jautiausi kaip namuose, kaip pas savus vaikus gyvena, tik dar geresnė priežiūra turį. Pagarbos verti yra visi tie dar lietuviškos širdies nepraradę vaikai, kurie tol globoja geriausiai savus tėvus, kol juos Tverėje pas save atsiima. Didinkime skaičių lietuviškų sodybų, gerų vaikų ir privačių namų tinkamų seneliams kuo geriausiai savą saulėlydį praleisti. Dabar valdžia stengsis įkurti net dieninius seniams darželius (Day Care Centers). Į juos vaikai atveš senus tėvus dienai išvykdamį darban. Po darbo juos paršvės į savo namus. Mat, iki šio 85 proc. visų priešlaikų yra laikomos pelno tikslais. Jose labai blogai esti žmonės maitinami, prižiūrimi ir gydomi. Mat, kuo mažiau išleisi senesniojo maistui bei priežiūrai pelno siekiančiuose namuose, tuo daugiau atliks savo kišenei. Už tai pelnagaudžiai įvairiopai skriaudžia senesniūji ir jis niekur negautų užtarimo. Taigi nieko mums daugiau nelieka, kaip visiems sustartai pradėti gerinti savo sveikatą maistu ir tinkamu elgesiu, šalia teikiamos pagalbos kiekvienam mūšikiui, kuris tos pagalbos reikalauja.

Kultūringai minėkime Amerikos gimtadienį

Du šimtus metų šis kraštas kovoja už geresnį savų žmonių gyvenimą. Ir dar daug ko reikia atsiiekti, nežūrint nuostabią didelės pažangos. O jei mes miegosime, prietaurose ir savuose bloguose prietaurose skėsime, tai ir per du tūkstančius metų nieko gero neatsieksime. Už tai dabar patis laikas visiems organizuotai imtis reikiamos veiklos. Pirmiausia, mes savo viešus parengimus sutvarkykime taip, kad juose būtų aukšta moralė ir Tverėje bei gamtos nuostatų pildymas.

Nustokime rengę visokius jubiliejus — minėjimus bei pagerbimus, jei juose nepaisoma be sunkvežimiais atgabenamų svaigalų, rezginėmis prinešama riebalų, glebiais nesumamų apkalbų bei pilnų salų dūmų. Kartą pasipurtinkime ir nustoki-

me tarnavę saviems įvairiopoms menkinimams.

Parapičiai, pastatykite gražiausią lietuviško meno pavyzdį — koplytstulpį prie kiekvienos savo šventovės dar šiais metais. Tuomi įrodysime esą kultūringus — krikščioniškos tautos ainiai. Nustokime lankyti svaigalų vietoves — jos tegul nyksta mūsų aplinkoje greičiau už balandžio sniegą Chicagoje. Tuomi mes pristatysime svetimaučiams vertais savo žemės laisvės. Mūsų tvarkingumas bus geriausia kova už kiekvieną gerį, kurio mes dabar taip daug stokojame ir taip nuosirdžiai rūpinamės. Savo sveikata tinkamas rūpinimasis, o ne vien tik apie ją kalbėjimas, bus mūsų geriausias įnašas šio krašto gerovei kelti jo gimtadienio proga. Sveiki būdami mes mažiau varginsime šį kraštą. Tada jo gerovė kils. Taip pat ir mes, būdami sveiki, jausimės daug laimingesni. Tad nuo menkinėkų eikime prie gyvybinės svarbos dalykų. Pradėkime visi sveikiau maitintis.

Mažiau mėsos — daugiau vaisių — daržovių

Šią vasarą yra gera proga kiekvienam iš mūsų pradėti sveikėnė mitybą. Lietuvių pamėgti šaltibarščiai turėtų gūli gaminami be grietinės ir be trynių. Priverst save atsisakyti įprastų skanumynų bus labai lengva, nes be trynių ir be grietinės šaltibarščius galima pagaminti labai skanius. Naudokime pasakas, kiaušinio tik baltymus ir, žinoma, visas kitas daržoves. Kitas geras kūni dalykas yra pieno šampūnas. Dar rūgšis pienas. Neapsileiskime ir gausiai daržovių valgyme — ju įvairiausių naudojame dubeniais. Pirkime vaisius ir daržoves būtinai šaltai — bus ekonomiška. Padėkime senesniams kaimynui pasigaminti sveikas daržoves ir vaisius. Daržovių mišrainę renkime su citrinos sūka, pasukomis ar rūgšiu pienu, jei nenorime jas valgyti sausas. Tik jokių būdu nenaudokime salotoms — daržovėms saldžių — riebių padažų.

Nuo mėsos gausimo eikime prie sveikų baltymų

Labai sunku lietuviui atprasti nuo vėlykiškų stalų, kur kiekvienas sau įsigydavo kraujo paribėjimą, per riebumus ir saldumus. O su paribėjimu kraujo artinasi širdies ataka ir iščiomis. Mes tada tik padėjome, uždujant pasijūčiame ir toliau griebiamės už širdies atakos šauklio pareigų. Šitos elgesys šviesiam jaunuoliui — studentui lietuviui ir tokiame amerikiečiui atrodo labai atstumiantis. Apsisvities šiandieninis žmogus atmeta visus ne-

Vincas Kuliešius kalba Lietuvio sodyboje sekmdienio pažmonio metu.

Nuotr. M. Nagio

sveikus gyvenimo įpročius. Jis joki būdu nesižavi mūsų vėlykiškais stalais, mūsų prirūkytomis kavinėmis, mūsų riebalais ir svaigalais nuklotais parengimais. Gana tokios mūsų savitės žudybės. Deja, tai save žūdius liautis pajėgia tik asmenybe, tikru žmogum tapę. Išsina, kad mes norom — nenorom turime save imti nagan ir bent per plauką pradėti save žmoginti, daugiau artimų savo meilės darbais rodyti.

Vietoj nesveikos mūsų kūni kiaušienos, vietoj riebios kitokios mėsos — mes meskimės visai prie daržovių — vaisių, kiaušinio baltymo, žuvies bei liesos paukštienos. Visai be mėsos galima ap-

ŠACHMATŲ ŽINIOS

—Europos Taurės rungtynėse — du nugalėtojai! Šių varžybų vadovas Tibo Florian (Vengrija) buvo priverstas paskelbti abi baigmes komandas: Vak. Vo kietijos meisterį "Solingen" ir Sov. S. meisterį "Burevestnik" — Europos taurės nugalėtojais, nes po dviejų rungtynių jų pasiekė buvo lygi 6-6 (3½-2½, 2½-3½) o papildomos rungtynės baigėsi taipogi lygiomis 3-3. Prie lygaus taškų skaičiaus laimėjimą lemia pelnyti taškai aukštesnėse lentose, bet ši taisyklė šiuokart nepadėjo, nes visos šešios partijos baigėsi lygiomis. Todėl "Solingen" ir "Burevestnik" — Europos meisteriai. Solingen komandoje žaidė JAV dm. L. Kovalek ir kiti pakviesti didmeisteriai (Kuraica, Weste-rinen, O'Kelly).

—Dortmundo (V. Vok.) tarp tautinį turnyrą laimėjo jaunas sovietų tm Olegas Romanšinas iš Lvovo, surinkęs 9½ ts. (jis yra išpildęs dm. normą Erivane), po jo sekė vengras Janoš Fler 8½ ts. Anglijos meisteris Anthon Miles (jis taipogi laukia titulo už išpildytą dm. normą). Be prilyko Jugoslavijos dm. Čiri, Lenkijos tm Sydor, Filipinų tm Balinas ir kt.

—Švedijos universiteto komanda iš Lundo, kuri Europos Taurės rungtynėse buvo pasiekusi pusfinalį, vėl laimėjo švedijos meistryste.

—Lietuvos komanda prieš penktą metų buvo laimėjusi Europos Taurę korespondencinėse varžybose (susirašinėjant), priešaky Maskvos, Estijos, V. Vokietijos, R. Vokietijos, Vengrijos, RTSFR, Latvijos ir Belgijos. Komandoje žaidė Mikėnas, Vistaneekis, Krimeris, Lapienis, Uogelė, Plungė Lakiūnas, Kozlovas, Butneris, Finkelšteinas, Milvydas, Vladimirovas. 1975 Lietuvoje buvo išleista apie tas pirmenybes 315 psl. knyga "Europos taurė". Joje pateikta 136 partijos daugumoje išanalizotos su gerais komentarais. O dabar Lietuvos komanda, dalyvaudama sovietų pirmenybėse, susi-

sieiti, jei tik išmintingai naudosi me sojos pupelės, varškė, liesa sūris, pasukas bei rūgšis pienas. Kiaušinio baltymams net dideliais kiekiais čia geriausiai tinka.

Nesekime neišmanėlių

Nesistebėkime, kad daugelis nepaklausys minėtų patarimų. Tokie storiaviečiai toliau didins bei laiko kapinėse esančiųjų skaičių. Su tokiais mes nesileiskime į kalbas tol, kol jie nuosirdžiai pasiryž tvarkyti savo mitybą. Jie peiks daržovių patiekalus, nors vaisiai ir daržovės gali mus išgydyti nuo daugelio negalių. Pirmiausia, visi daržoviniai žmonės niekada nebus riebiūs. Buve nutuke, jie igaus lieknumą, liaunumą ir gyvenimo džiaugsmą. Jau vie dėl to visi, ypač visos lietuvės, dar šią vasarą imkime mažiau valgyti, o daugiau kultūringais dalykais ir artimo pagalba užsiminėti. Nuo pasitenkinimo bevalgant, eikime visi pasitenkinti artimui asarų nušluostydami. Tai bus daug vertingesnis darbas už visų vilų statymą bei sveikatos svaigalais bei rūkalais ir persivalgymu grovimą.

ISVADA. Pradėkime sveikiau maitintis. Tik tada mes pajėgsime sveikesni ir laimingesni būti. Nuo gausumo riebalų, ar saldumynų, nuo neveiklos, nuo svaigalų — rūkalų ir apkalbų eikime visi Tverėje nurodytų dėsnių pildyti.

Pasiskaityti. Internal Medicine News, Vol. 9, No. 10, May 15. 1976

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-752
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DEKLIS PASTRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

rašinėjant sužaidė nekaip: atsidūrė dešimtoji vietoj su 63 taškais iš 144. Laimėjo RTSFSR 104.5 ts., Leningradas 97, Maskva 91.5, Gudija 84, Latvija 78. Žymėtina, kad Ukraina devinta su 69.5 ts.

—Sovietų S. pionierių baigminės pirmenybės dabar prasi-dėjo Daugpily (Latvija), kuriose dalyvauja 18 įsikvalifikavusių komandų iš Maskvos, Leningrado, RTSFSR, Ukrainos, Latvijos, Estijos, Lietuvos (Vilniaus mokykla Nr. 31) ir kt. sov. respublikų.

Kazys Merkis

STIKLO VATA —
GERA IZOLIACIJA

Vadinama stiklo vata — tai labai ploni stiklo siūleliai, sudaryti iš silicio, dioksido, aliuminio, kalcio, magnio, natrio ir kitų oksidų. Stiklo vata gerai izoliuoja šilumą ir garus, ji plačiai naudojama pramonėje, statyboje ir kt. Iš stiklo pluošto gaminami audiniai technikos reikalam.

Stiklo vata nėra nuodinga, bet smulkučiai stiklo siūleliai savo asiriais galais dirgina odą ir gleivines. Stiklo vatos lengvai gali patekti į kvėpavimo takus. Atsiranda peršalimas, bėdymas, nemalonus jūtimas nosyje, gerklėje, krūtinėje. Žmogaus balsas nuo to prikimsta, kamuoja kosulys, o kartais prisimeta ir plaučių uždegimas, pašak gydytojų. Akys ašaroja, vokai parausta, peršči. Kartais gali pabloginti savijautą — greit nuvargstama, jaučiamas silpnumas, atsiranda kažkoks irzlumas. Be to, stiklo vata ir jos dulkės nusėda ant atvirų kūno dalių — veido plauštų, kartais prasiskverbia pro plonus drabužius. Tada ima odo niežėti, parausta ir nuo to kai kada atsiranda ant odos išbėrimas. Dirbantys su stiklo vata dažnai susgera gripu, angina, viršutinių kvėpavimo takų ir odos ligomis.

Taigi, stiklo vata yra dirginanti medžiaga, galinti kai kada sukelti nedidelių negalavimų. Nors ir nėra labai pavojinga, tačiau saugotis nuo stiklo vatos dulkių būtinai reikia. Pirmiausia pačius gamybos procesus reikia taip organizuoti, kad dulkių susidarytų kuo mažiau. Jei leidžia technologija, stiklo vata reikėtų sudrėkinti. O kur darbas tiesiog susijęs su stiklo pluoštu, būtinai specialūs drabužiai su tankaus audinio gobtuvu, pirštinės ir apsauginiai akiniai. Baigus darbą reikia gerai nusiprausti po dušu ir pakeisti baltinius.

NESEKMĖ AKROBATŲ

Garsusis akrobatas Brikas Džarvizas pažadėjo pralįsti per 11 colių diametro vamzdį. Tačiau žiūrovai veltui laukė "stebuklo". Akrobatas įstrigo vamzdyje. Pusantros valandos kankinosi medikai, mėginami jį ištraukti. Galiausiai teko supilti į vamzdį kibirą alyvos ir iškrauti akrobatą.

WINDERS MEDICAL ARTS, 3213 W. 63rd Street, Tel. WA 5-4787

PRISTATYMAS NEMOKAMAI Mes patefonuosim jūsų gydytojų

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

6048 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 8-8888
Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$28.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$38.00. Canada \$28.00. Foreign Countries — \$38.00.

Pašto biuras pažmonio, patvirtinama už gautas prenumetas nustatant. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gausis jo mokėti atžymina, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

"Orange" prenumaras mokama ir anksto			
	metams 1 mėn. 3 mėn. 1 mėn.		
Chicago, Cook, Ill.	\$28.00 \$18.00 \$10.00 \$4.00		
Canada	\$38.00 \$18.00 \$10.00 \$4.00		
Kitos	\$28.00 \$18.00 \$10.00 —		
Užsienyje	\$38.00 \$17.00 \$11.00 —		
Savaitinis	\$18.00 \$10.00 —		

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 9:30 — 12:00.
• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nesumaudytą straipsnį nesaugo, juos grąžina tik už anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Tel. PR 5-3229

DR. ANNA BALIUNAS

2856 West 63rd Street
AKTIV. AUSU NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akubertija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmos ligoninės pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004

DR. VL. BLAZYS

PLAUČŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 10-12 val. vakarų.
Šeštad. nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą
Ofiso telef. WA 5-2670
Rezid. tel. WA1800 5-3048

Tel. Ofiso HE 4-6848, rez. 388-2235

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 6 val. popiet.
Antr., penktad. 1-5, treč. ir šeštad. tik susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9, antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-1 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6448 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą.

Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUBERTIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6182 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti: MI 2-0001

Tel. — BE 3-8895

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3807 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220

DR. JANINA JAKSEVICIUS

JOKSA
VAIVU LIGOS
2856 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 1-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

Tel. 489-4441 — 561-4605

DR. K. A. V. JUCAS

DERMATOLOGIJA — CHIRURGIJA
1002 No. Western Avenue
5214 No. Western Avenue
Telef. ataskomas 12 valandų.

Vid. telefonas 652-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val: kasdien 10-12 ir 4-7 val.
Trečdieniais pagal susitarimą

Tel. ofiso ir būto: Olymple 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-2 val. ir 6-8 val. vak.
Išskyrus trečiadienius
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvų gydytojas)
3925 West 59th Street
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Šeštad. pagal susitarimą; trečiadieniais užsakyti.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
EKIDIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryt. iki 1 val. popiet.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

OFIS HE 4-1818; Rezid. PR 6-9601

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidinės ligos
2454 West 71st Street
(71-oe ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 1 iki 7 val. p.p. Tik susitarimą

Tel. 778-6566

DR. VIDAS J. NEMICKAS

SIRDIES IR VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
Valandos pagal susitarimą

OPTICAL STUDIO

VIOLETA KAROSAITĖ
7051 So. Washenaw, tel. 778-6768
Pritaikomi akiniai, pagal gydytojų receptus
Didelis akinų rėmų pasirinkimas.
Val: pirm., antr., penkt. 10-5:30
Ketv. 1-8 val. vak. Šešt. 10-4 val. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Telef. — 282-4432

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofis: 111 NO. WASHENAW AVE.
4800 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrinami akiniai. Pritaikomi akiniai ir "Contact lens".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS ŠEŠIUTIS

INKSTŲ, POSLES IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet.
ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofiso telef. RE 5-4410
Rezidencijos telef. GR 6-0617
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1 iki 3 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS

EUROPOS LAISVĖS ŠEŠELIS

Susirūpinimas Italijos rinkimais šiuo metu visuotinis. Tauta, kuri yra išgyvenusi daugybę suirutę ir tarpusavio kovų, demokratijai nėra priaugusi. Trisdešimties metų po paskutinio karo respublikoje italai ne tik neišmoko valdyti, bet ir nesugebėjo nepatenkinti liaudžiai duoti tinkamesnio auklėjimo. Nors kraštas nuo seno laikomas katalikišku, bet, remiantis pačių italų duomenimis, net trečdalis sąžiningai neatlieka tikėjimo pareigų. Po De Gasperi neatsirado vado, kuris turėtų autoritetą ir įtikintų visuomenę imtis priemonių krašto ekonomijai gerinti, patriotiškai susipratimui ugdyti ir valdžioje bei visuomenėje korupcijai naikinti. Laisvajam pasaulyje ir yra stipriausia italų komunistų partija, kuri šiuo metu net rinkimų būdu siekia valdžios.

Kraštutinumai gimdo kraštutinumus. Nors Mussolinio fašistai ir jų griežta tvarka italus kiek sudrausmino, bet diktatūra pagimdė daug slapų komunistų. Dar daugiau jų iš fašistų perėjo į komunistų partiją po karo ir partizaninių kovų metu prieš vokiečius. Komunistų partija pasivijo po karo buvusią stiprią krikščionių demokratų partiją, kuri nuo pat respublikos pradžių savo rankose laikė valstybės vairo, bet nepadarė socialinių reformų ir permažai kėlė gyvenimo lygį. Prie komunistų augimo prisidėjo, kaip skelbia Katalikų žinių agentūra iš Romos, jų broliai — socialistai, vaidindami tarpininkų vaidmenį tarp valdžios nepajėgumo ir viską griaujančios komunistų opozicijos. Jie komunistams pataikavo net tada, kad jie buvo koalicinės vyriausybės su krikščionimis demokratais.

Tai pagrindinės priežastys, kurios išaugino stiprią komunistų partiją Italijoje. Šiuo metu jos grėsmė jau yra grėsmė visos Europos laisvei, grėsmė Natui, amerikiečių apsaugos bazėms ir Europos ekonominei bendruomenei, davusiai vilčių pakelti Vakarų gyvenimo lygį.

Italijos komunistų vadas Enrico Berlinguer jaučia savo jėgą, bet jaučia ir baime — ka darys komunistų partija, atsidariusi valdžios viršūnėje, kai reikės taikyti ekonominį gyvenimą, nesigriebti bent pradžioje visų komunistinio teroro priemonių ir parodyti savo sugebėjimus valdyti? Lengva kritikuoti ir griauti, esant opozicijoje, bet nelengva atstatyti gyvenimo lygį, kai kraštas neturtingas, žmonių perteklius didelis ir opozicija bus stipri. Jo dabartiniai pažadai — „europinis komunizmas“ — yra tik rinkiminė propaganda, bet kartu yra ir tam tikras manevras pradžioje išlaikyti „istorinį kompromisą“ su krikščionių demokratų partija, ilgai buvusią valstybės priešakyje ir turinčią visose srityse specialistų ir biurokratų.

Tačiau ir krikščionių demokratų naujasis vadovas Benigno Zaccagnini supranta komunistų propagandinius manevrus ir atsakomybės baime. Jis žino, kad komunistų ėjimas į rinkimus yra tikras noras laimėti, bet jų pažadai nėra geresni už bet kurio

krašto komunistų pažadus. Komunistai tikisi pagalbos iš savo centro — iš Maskvos, bet jie turės vykdyti Maskvos patvarkymus. Portugalijos komunistų karšti žygiai sumaišė ir italų kortas.

Bet tai mato tik politiška iš-prusė žmonės, o ne liaudis. Ji nori tik pasikeitimų bet kokiomis priemonėmis. Tai jaučia ir kito partijos, panaudodamas savo priešrinkiminę propagandą atitinkamus pavyzdžius. Tai rodo ir baimę dabartinių pareigūnų, kurie iš anksto pasiryžę tapti hibridiniais atstovais — nepriklausomų vardu į rinkimus eiti kartu su komunistais. Tokių yra net iš krikščionių demokratų partijos narių ir žymių Nato pareigūnų.

Katalikų žinių agentūra atvirai primena, kad klaidų yra padarę net Italijos Bažnyčios atstovai, laikui neišaiškinę žmonėms komunizmo tikrojo pavojaus. Net paties popiežiaus išėjimas ir aiškūs priminimai atsakomybės už tikėjimą ir Bažnyčios ateitį lengvai visiškai nuošaliai paliekamas liberaliosios spaudos.

Ar tikrai Italijos rinkimus laimės komunistai — tai klausimas, kurį sau patiems stato prancūzų vyriausybės nariai, vokiečių valdančioji ir krikščionių demokratų partijos. Rinkimų višišku laimėjimu abejoja net italų komunistų vadas Enrico Berlinguer. Jis pats būsiausia dėl to vadinamo „istorinio kompromiso“, jei reikėtų daryti koaliciją su demokratinėmis ar pusiau demokratinėmis partijomis ir nešti atsakomybę už Italijos ateitį.

Šiuo metu nėra taip svarbu, ar komunistai pasieks galutinę pergalę ar tik dar pasistums arčiau valdžios vairo, bet labai svarbu, kad šis jų žygis būtų pirmas žingsnis laimėti tautos balsus demokratinėse rinkimuose. Tai parodytų ne tik Italijos, bet ir visos Europos valstybinio gyvenimo susmukimą. Tai reikštų, kad jau tradicinės partijos nesugeba rasti priemonių spręsti dienų klausimus. Kad to nepadarys ne komunistai, nereikia nė pranašauti. Bet tai parodytų, kad žmonėms atsibodo valdžių sudarymas ir griuvimas, nesugebėjimas daryti reformas ir gerinti gyvenimo lygį. Italija būtų bandymas, bet kartu atverti vartai į Apeninų pusiasalį įžengti komunistinėms jėgoms, užvaldyti Viduržemio jūrą, priartėti prie Afrikos ir bent iš vienos pusės Europą atskirti nuo Amerikos. Čia yra pavojus ne tik Italijai, bet ir visos Europos ir Amerikos izoliavimui.

Pranašauti nereikia — rinkimai už kelių dienų parodys rezultatus. Bet susimąstyti reikia, ar iš viso laisvasis pasaulis nėra priėjęs liepto galą, nuo kurio jau kelio nematyti. O gal kaip tik šie rinkimai bus proga pabusti net tiems, kurie tesirūpina tik savimi, užmiršdami pavergtuosius. Gal tai paskatins aiškiau ir tvirtiau pasisakyti prieš komunistinį kolonializmą ir veržlią komunistinę propagandą, atvirai veikiančią laisvuosiuose kraštuose. Gal vienai tautai smūgis bus bent pajudinimas kitoms tautoms laiku susiprasti ir pakeisti politinį kelią žmonių gerovei.

P.S.

ISPUDŽIAI IŠ KELIONĖS PO LENKIJĄ

Sventasis Tėvas atskirose privačiose audijacijose priėmė Tarptautinio Darbo Biuro generalinį sekretorių Francis Blanchard ir JAV-bių vyskupų konferencijos pirmininką, Cincinnati arkivyskupą Joseph Bernardin, lydimą konferencijos generalinio sekretoriaus vyskupo Rausch. Abu amerikiečių vyskupai, kaip žinoma, lankėsi Lenkijoje. Pakeliui iš Varšuvos į Jungtines Amerikos Valstybes, jie sustojo Romoje. Būda-

mi Lenkijoje, arkivyskupas Bernardin ir vyskupas Rausch atliko daugiau negu 3000 kilometrų kelionę, aplankydami 22 Lenkijos miestus, kuriuose susitiko su vietos vyskupa, kunigais ir pasauliečiais tikinčiais. Įvairiomis progomis pasakytose kalbose amerikiečių vyskupų konferencijos pirmininkas ypą plačiai palietė žmogaus laisvės bei jo pagrindinių teisių problemą. Kalbėdamas, pavyzdžiui, tikstantinei miniai tikinčiųjų Čenstakave, arkivyskupas Bernardin pažymėjo: Jūsų lais-

Dėmesys lituanistiniam švietimui

Tai svarbiausias uždavinys išeivijoje

Lietuvybės išlaikymas yra vienas svarbiųjų, jei ne svarbiausias, šalia tėvynės laisvinimo, reikalas mūsų išeivijos rūpestių komplekse. Jei nuo amžių protėvių aggyventoj žemė jaunimui praeities paminklai bylojo apie didžius jų praeitį darbus ir jei šio meto senesnioji karta buvo liudininkė Lietuvos laisvės kovų, atžymėtų brangiomis aukomis, tai geresnio paskatinimo ir nereikėjo tauriam patriotizmui ugdyti. Jaunimas, išaugęs nepriklausomo gyvenimo laikotarpio, metėsi į partizanines kovas, pareikalavusias gyvybių geriausių krašto sūnų.

Keivijoj

Bet kas darytina išeivijoje, kur aplinka dažnai svetima tautos dvasiai, kur svetimi papročiai skverbiasi į jaunosios kartos sielą, stipriai įtaka išstumdami tai, kas valkystės dienomis vertiną ir savo šeimoj įsigyta. Norint savo tautą, jos kalbą ir tradicijas pamilti, pirmiausia reikia jas gerai pažinti. Pirmoji pakopa yra sava šeima. Šeimoje pirmaisiais keleriais gyvenimo metais įgaunami įspūdžiai palieka gilius pėdsakus visam gyvenimui. Jei savo šeimoj vaikais iš mažens girdės lietuvių kalbą, jei apie tėvų ir protėvių kraštą girdės gražiai atsliepiant, tai dažniausiai lietuvių kalbą jis vartos viešai ir didžiuosiuose savo kilme. Bet mums to būtų per mažą — mes siekiame, kad mūsų jaunimas būtų lietuviškos ambasadorais, kad eitų garbingais protėvių keliais.

Jei šeimoje vaikas gauna elementarines žinias, tai tolimesnis jų aruodas — mokykla. Deja,

vė dabartiniu metu yra aprėžta. Tačiau jūs saugojate savyje tokią laisvę, kurios niekas iš jūsų negali atimti, — laisvę, kurią jūm suteikia tikėjimas. Ypač jaudinantis buvo amerikiečių vyskupų apsilankymas buvusioje Auschwitzo nacių koncentracijos stovykloje kurioje kanikinio mirtimi, išgelbėdamas vieną kalėdimo draugo gyvybę, mirė palaimintasis kun. Maksimilijonas Kolbe. Arkivyskupas Bernardin ir vyskupas Rausch, Lenkijoje, turėjo eilę pasitarimų su kardinolu Višinskiu ir kitais lenkų vyskupa. Šia proga, tarp kita ko, buvo nustatytos sąlygos, kuriomis lenkų kunigai galės laikinai nuvykti sielovados darbu į JAV-bes.

IGNAS MEDZIUKAS

Šio krašto mokyklos paruošia gerus specialistus, bet jos beveik nieko neduoda lietuviškos sielos formavimui. Tokia padėtis ir iššaukė lietuviškųjų mokyklų, dažniausia veikiančių šeštadieniais, atsiradimą.

Lituanistinės mokyklos

Tenka atsakyti į klausimus, ar šios mokyklos reikalingos ir ar jos atlieka savo paskirtį. Kol neturime kitokio tipo mokyklų, jų reikalingumu negalima abejoti. Kai kur prie lietuviškųjų parapijų esančiose mokyklose yra lituanistinės klasės, bet jas lanko tik arčiau mokyklos gyvenantieji mokiniai ir tai ne visi. Tad bazuotis tenka 8 metų kursu lituanistinėse šeštadieninėse mokyklose. Tiesa, kai kur dar veikia ir aukštesniosios lituanistinės mokyklos, mokytojų kursai ir pedagoginis institutas.

LB, vadovaudamasi Lietuvių charta, tautos gyvybei perduoti ateinančioms kartoms, kad lietuvių tauta amžinai gyventų, yra įsipareigojusi rūpintis jaunimo švietimu. Prie jos sudaryta švietimo taryba nustato mokyklos programas, rūpinasi vadovėlių ir kitų mokslo priemonių paruošimu. Ji kviečia mokytojų konferencijas, informuoja mokyklas visais svarbesniais tautinio auklėjimo ir mokyklos klausimais. Ji yra nuolatiniame kontakte su lituanistinėmis mokyklomis, kurių šiuo metu yra daugiau kaip 40. Daugelis jų jau 25 m. ir daugiau tęsia šį svarbų darbą. Beveik visos jos pradėjo labai sunkiose sąlygose. Trūkumas vadovėlių, tinkamų patalpų ir mokytojų buvo šio darbo kliūtys. Bet vis tik lituanistinė mokykla jaunimo švietimo darbe per ketvirtį šimtmečio yra daug padariusi.

Eiti su gyvenimu

Kas dirba paprastai neišvengia ir klaidų. Tėbulybės negalime tikėtis ir lituanistiniame švietime. Ilgai neturėjome tinkamų mokytojų vadovėlių. Teko naudotis atsitiktinai gautais. Šiuo metu jau turime daugumą reikalingų vadovėlių ir mokslo priemonių. Darbas palengvėjęs mokytojui ir mokiniams.

Tiesa, rašant vadovėlius, dažnai remtasi Lietuvos, dar gyvenusius nepriklausomą gyvenimą, daviniais. Kai Lietuva išbuvo ilgiau okupacijoj, negu atsielovados darbu į JAV-bes.

sikeitė. Imkime kad ir miestų bei kaimų vietovių gyventojų santykį. Anksčiau Lietuva yra buvusi žemės ūkio kraštas, nesuskubusi per trumpą nepriklausomo gyvenimo laikotarpį išvystyti savo pramonės. Juozo Plačo vadovėlyje „Gintaras“, skirtam lituanistinių mokyklų 8-tajam skyriui, nurodoma, kad Kaunas turėjo 150 tūkstančių gyventojų. Nuo ano laiko iki šiol kaimų vietovių ir miestų gyventojų santykis labai pasikeitė. Šiuo metu jau daugiau kaip 55 procentai Lietuvos gyventojų gyvena miestuose. Kaunas artėja prie 400 tūkstančių, o Vilnius — prie pusmilijoninio miesto. Tas pats taikytina ir kitiems didesniems Lietuvos miestams.

Lituanistinėms mokykloms vadovėlių išleidimas brangiai kainuoja. Todėl neįmanoma jų tekstą taip greit keisti. Mokytojo pareiga šias žinias papildyti iš kitų šaltinių, kartu paaiškinant ir tikrąsias šių pasikeitimų priežastis. Jei Lietuvos okupacija tęstųsi ir 100 metų, tautos gyvenimas dėl to nenustos.

Taip pat yra manančių, kad lituanistinėse mokyklose, mokantis Lietuvos istorijos, didindami Lietuvos praeities įvykiai turėtų būti labiau išryškinti. Jei to pasigendama vadovėliuose, tai mokytojas, pasinaudodamas kitais šaltiniais, kiek sąlygos leidžia, turėtų mokiniams plačiau parodyti. Kodėl nepaliesiti plačiau D.L.K. Algirdo žygių į Maskvą, sugretinant Hitlerio, kūrūso „Naują Europą“, mėginimą Maskvą paimti. II pasauliniame kare vokiečiai labai didžiavosi pasiekę Juodąsias jūras, kai tuo tarpu jau Vytauto laikais lietuvių raiteliai pasiekė tos jūros krantus. Yra daug panašių istorinių momentų, kurie turėtų būti labiau pabrėžiami ir smulkiai aptariami, nes tai žadina pasididžiavimą praeitimi, sukelia susidomėjimą protėvių žygiais, ugdo tautinę savigarbą.

Mokytojas ir mokinio tėvai

Kad ir kaip mėgintum ieškoti pakaitalo dabartinėms lituanistinėms mokykloms, labai abejotina, kad ką geresnio galėtum išgalvoti. Lituanistinės mokyklos išlaiko tėvai, todėl kai kurie mano turį teisę kęstis į mokyklos darbą ir duoti mokytojui nurodymus, kaip turėtų būti mokoma. Vienas reikšias nuomone, kad jis nenorįs, jog jo vaikas būtų per daug spaudžiamas,

nes vistiek iš to duonog nevalgys. Kitas prieštariauja, kad permažai išsina. Kiti, įregistruodami vaiką mokyklon, būtinai reikalauja, kad jis būtų priimtas į tam tikrų skyrių — aukštesnį, negu jis pagal pasirošimą, žinojimą ir amžių turėtų būti. Tai pastato mokytoją į keblią padėtį. Kai kurie mokytojai, nenorėdami su tėvais turėti konfliktų, ima neobjektyviai vertinti mokinių pažangumą. Tiksliausia būtų, jei mokytojas savo reikalavimais nebūtų per griežtas ir formalus, taip pat paskirdamas namų darbus mokinio neperkrautų. Iš kitos pusės, mokinys neturi jausti, kad mokytojas stengiasi tik laiką nustumti, mažai gilindamasis į savo pamoką ir nepakankamai užimdamas mokinius. Tai būtų kraštutinumai, kurių reikėtų vengti.

Tenka pasidžiaugti, kad daugelis jaunų tėvų yra susirūpinę savo vaikais, kad jie išliktų lietuvišais. Tačiau tenka nusiminti dėl tų, kurie be rimtų priežasčių nesudaro progos savo vaikams įsigyti lietuviškumo pagrindų, lankant šeštadieninę mokyklą. Manau nesuklysiu sakydamas, kad lietuviška mokykla bazuojasi tolimesnis lietuvių išmokyti keliais, nes ji yra jos egzistencijos laidas.

Lietuvių visuomenės įsipareigojimas

Dar tenka atsakyti į klausimą, ar lietuviškoji visuomenė pakankamai rūpinasi ir domisi lituanistinio švietimo darbu. Dažnas galvoja, kad tai esąs tik tėvų ir mokytojų reikalas, o ne visos išeivijos rūpestis. Kiti, manydami daugiau išmaną už tuos, kurie daugelį metų yra įsijungę į lituanistinį švietimą, mėgsta tuo klausimu daug kalbėti, kitus mokyti ir kritikuoti, mokyklas kaltinant netobulumu, per mažais rezultatais, netinkamai parašytais vadovėliais. [Kiekviena geros valios kritika yra laukiama ir, jei aplinkybės leidžia, netiksliumai išnaminami. Bet nereikia laukti stebuklų.

Švietimo darbu užtikrinti reikalingas ne tik abipusis glaudus tėvų ir mokytojų bendradarbiavimas, bet ir visos visuomenės moralinė ir materialinė parama, nes tai yra visos lietuvių išeivijos uždavinys. Čia yra likiminė problema išlikti gyva tautos dailimi ar išnykti.

— Prancūzas studentas Stivis Talevis pasiekė savotišką rekordą, 9 km distanciją jis nuėjo per 9 val. ropomis. „Aš taip dariau dėl pinigų“ — prisipažino St. Talevis.

South Dakotaj kalnuose plakasti JAV vėliavos, kur yra iškalti prezidentų Washingtono, Jeffersono, Lincolnio ir T. Rooseveltio veidai.
Birželio 14 d. JAV šventė Amerikos vėliavos dieną.

PRAMONĖS IR PRODUKCIJOS AUGIMAS

Pastarieji statistikos duomenys rodo, kad 40 proc. viso pasaulio žmonių gyvena miestuose. Nuo 1960 metų naftos gamyba padidėjo aštuonis kartus, automobilių gamyba nuo šešių milijonų pakilo iki 19,5 milijonų per metus. Aplamai, per pastaruosius dešimt metų bendroji pramonės produkcija padidėjo daugiau kaip du kartus. JAV kasmet į atmosferą išmetama per 142 milijonus tonų suodžių ir dūmų, išleidžiama 190 trilijonų litrų karšto vandens. Pasaulinė pesticidų produkcija siekia šešis šimtus milijonų kilogramų. Pasaulį jau prarasta penki šimtai milijonų hektarų ariamo žemės, apie du trečdaliai miškų ploto neduoda miško produkcijos. Visa tai sukelia neigiamą būklę miestų gyvenimo tarpe. Jiems reikia vis daugiau poilsio kurortinėse vietovėse.

Tačiau iš viso triukšmo pražūdingiausi laikomi viršgarsiniai lėktuvai. Žinoma daug atsitikimų, kai vištos nugeibo, šiem lėktuvams perskrendant dešimt kilometrų aukštyje. Paukščiams suikldavo smegenų audiniai.

jm

MOTERIS SU BALTU CHALATU

DR. K. PAPROCKAITĖ-SIMAITIENĖ

20

Aš visą savo gyvenimą dirbau. Taupiau. Svajojau, sulaukęs 62 metų, išeiti į pensiją ir ramiai be rūpesčių gyventi iš socialinio draudimo pensijos ir santaupų. Pinigai man nesudaro problemos. Aš svajojau daug keliauti. Aplankyti žymiausius pasaulio muziejus, garsiausias bibliotekas, gražiausius miestus. Lankyti operas, teatrus, koncertus...

Staiga ligonio galva nusviro ant pagalvės ir jis minutėlei užmerkė akis. Po kiek laiko jis ir vėl jas atmerkė ir bandydamas nusišviesti liūdesį pasakė:

— Gaila. Likimo man nėra lemta įvykdyti užsibrėžtus planus. Mano gražios svajonės nuvyto, kaip sidabrinės šalmos pakasti žiedai.

Savo žalsvomis akimis žiūrėjau į ligonį. Tylėjau ir sekiau jo kalbą.

Pagaliau abu nutilome. Nebuvo kalbos. Mes pasikendome kiekvienas savo mintyse.

„Kokia yra skaudi gyvenimo ironija“, pagalvojau. „Matau žmogų, kuriam nėra lemta pasidžiaugti savo gyvenimo saulėlydžiu, nes jis jau stovi ant amžinybės slenksčio. Jam liko tik praeitis ir dabartis. Apie ateitį jis jau nebegali net pasvajoti. Kiekviena diena neša jam tik skausmą ir liūdesį.“

— Daktare, — ramiai pasakė Rossi, — dabar mano smegenys sukasi ratu tik apie vieną tašką. Aš turiu sutikti su likimu, nes kitos išeities jau nebėra. Kaip biauvas ančiukas niekada nepavirs balta gulbe, taip aš jau niekada neišeisiu gyvas iš šios palatos. Dabar man jau aišku, kad esu užregistruotas ten. — Jis pirštu parodė į dangų. — Niekas, o niekas manęs jau ne-

išbrauks iš tos paslaptingos registracijos knygos. Aš prieš savo norą turiu skubiai ruoštis į tolimą ir nežinomą kelionę. Ten viešpatuoja amžina tyla. Ten sustoja ir laiko, tekėjimas ir... iš ten jau nebėra kelio atgal. O, Viešpatie, kaip gaila, kad tavo planai nesutapo su mano planais!

Pasidūrėjau į ligonį ir pamačiau, kad jo veido spalva įgavo melsvą atspalvį. Jo kvėpavimas pasunkėjo.

— Ponas Rossi, aš jums atsiuksi deguonio tanką. Jums bus lengviau kvėpuoti. — Jis linktelėjo galvą. Jau rengiuosi palinkėti ligoniu ramios nakties ir apleisti palatą, bet į ją įėjo dr. Cody.

— Daktare, kaip jaučiasi mano draugas? — paklausė jis.

— Man atrodo, kad deguonis palengvina jo kvėpavimą, — atsakiau jam.

Ligonis pakėlė galvą, giliai atsiduso, ir švelniu, ramiu, bet priekaištingu balsu pasakė:

— O draugas! Palieka mane viena ir bėga nuo manęs, nes mane jau lydi mirties šešėlis.

— Rossi, pasakė dr. Cody, — tu be reikalo man priekaištai. Nuo pat tavo atvykimo valandos į ligoninę su tavim buvo daktarė, o dabar ir aš esu su tavim. Be to, man atrodo, kad tau dabar daugiau yra reikalingas poilsis negu draugystė.

— Cody, aš žinau, kad turėsiu išeiti vienas, be draugų, visų apleistas, į šaltą, tamsią, amžinai besitęsiančią naktį. Ir aš su tuo jau susigyvenau.

Rossi gyvybė kasdieną palaipsniui geso, kaip deganti žvakė. Ji laikėsi tik dirbtinio maitinimo ir deguonio pagalba. Jo ligos nukamuotą kūną pradėjo kratyti konvulsijos. Baltos putos veržėsi iš jo burnos. Virpėdavo jo liesos mėlynomis gyslomis išvagotos rankos. Dažnai visiškai netekdavo sąmonės. Atgavęs ją,

jis būdavo labai susimastęs ir mažai kalbėjo.

Liepos 21 dieną nuėjau paskutinį kartą į jo palatą.

— Daktare, — pasakė Rossi silpnai, vos girdimu balsu. — Šį vakarą aš paskutinį kartą pasidžiaugiau besileidžiančia saule ir auksinėmis mirganciomis žvaigždutėmis. Argi ne keista, kad rytoj šiuo laiku manęs jau čia nebus. Aš jau stoviu prie atviros kapo duobės.

Jis, žiūrėdamas į mane, pasakė tai ramiai, šaltai ir tvirtai.

— Ponas Rossi, aš manau, kad gražias vasaros vakaras jums dar daug kartų teks pasidžiaugti.

— O ne, daktare. Aš jaučiu, kad rytoj mirties angelas savo sidabrinu varpeliu paskabins man mirties serenadą. Jis savo tamsiais sparnais stipriai apgaub mane. Jo ledinis būcyns užspaus mano šalančias lūpas. Ant mano temstančių akių jis užmes juodą šydą. Iš po savo sparnų jis ištrauks auksinę strėlę ir įsmeigs ją į mano širdį. Aš matau nepažįstamus vyrų, moterų ir vaikų mirties agonijoj iškraipytus veidus. Jie kaip šešėliai rikiuojasi į gretas ir yra pasirodę žygiuoti kartu su manim į mirties maršo taktą. Palaukit... palaukit... tik ne šiandien... ne šiandien... Šiandieną aš dar nesu pasirodęs įsijungti į jūsų gretas. Rytoj... rytoj... rytoj...

Sudie, daktare. Aš ir mirdamas negaliu nusišviesti savo pavydo gyviesiems. Dabar jau man laikas pasislėpti ir prieš savo valią pasirošti tolimai ir nežinomai kelionei. Viešpatie, pasigailėk mane. Vieš... — Ir nebaigęs žodžio jis neteko sąmonės.

Sekandį dieną galutinai nustojo plaksmi jo išvargusi širdis.

(Pabaiga)

Pastabos ir nuomonės

AR KINIJA SUSITAIKYS SU SOVIETŲ SĄJUNGA?

ALGIMANTAS GURECKAS

Regimai atšalus Kinijos santykiams su Amerika, neišvengiamai iškyla klausimas, ar ji nebandys susitaikyti su Sovietų Sąjunga. Gal ne visų pakankamai pastebimas — kaip greičiau ir geriau palaidoti Vakarų, įsteigti Raudonąjį Pasaulį. Tokio ginčo nėra. Kinai Sovietų Sąjungos iš viso nepripažįta. Socialinė valstybė ir todėl jos nelaiko raudonojo pasaulio dalimi. Pagal juos, Chruščiovas ir Brežnevą Sovietų Sąjungoje atstatė kapitalizmą ir dabar ji yra išvirsusi fašistine, hitlerinio tipo diktatūra. Tai agresyvi, naujųjų carų valdoma socialimperialistinė šalis, kuri tik dangstosi socializmu, o iš tikro yra pikčiausia ir pavojingiausia imperialistinė galybė, daug pavojingė už Ameriką ar bet kurį kitą kraštą. Ir tokie kaltinimai nėra koks įsišibavęs kalbėtojo pasikarščiavimas, bet juos diena iš dienos kalte kala Kinijos spauda, radijas, televizija, juos kas savaitę kartojančios kalbomis leidžiamas "Peking Review".

Kinai rūpinasi ne kaip palaidoti Vakarų, bet kaip juos pabudinti, kad jie pagaliau praregtų ta mirtina pavojų, kuris jiems gresia iš Sovietų hegemonizmo, jų siekimo įsigalėti visame pasaulyje. Kinai remia Šiaurės Atlanto gynybos sąjungą ir Europos ekonominę bendruomenę, ragina vokiečius siekti Vokietijos sujungimo, rūpinasi, kad Italiją ir Prancūziją neįsigaulytų prosovietiniai gaivalai. Pernai po Indokinos karo jie patarė Tajui ir Filipinams neiškraustyti amerikiečių bazių ir įsiję Vietnamą neišleisti rusų, kad, "nuvairus vilką nuo priešakinio durų, pro virtuvę neišliuktų tigras". Jie grįžta pasisakę prieš Helsinkio konferenciją ir jos baigiamąsias išvadas, kaip priemonę užmigdyti ir taip jau sūdurojančius Vakarų ir įtvirtinti Sovietų įtakos sferą Rytuose Europoje. Pagrindiniame Helsinkio konferencijos įvertinime oficiali Kinijos žiniatara Hsinhua nurodė, kad prezidento Fordo pareiškimas dėl Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimo į Sovietų Sąjungą nepripažinimo išryškino tos konferencijos išvadų reikšmės ribotumą ("Peking Review", 1975 rugpjūčio 8 d.).

Mao Tsetungui senstant ir silpnėjant, Kinija bijo Sovietų puolimo. Po Kinijos miestais yra iškastos milžiniškos slėptuvės, krašto administracija ir ekonomika decentralizuotos, kad tauta galėtų priešintis, jei jos centrinė vadovybė būtų sunaikinta, vyrai, moterys ir net vaikai apmokomi visuotiniame partizaniniame karui. Pentagonas neseniai pastebėjo, kad, nors kinai jau galėjo pasigaminti tarpkontinentines, branduolinius užtaisais ginkluotas raketas, kurios galėtų pasiekti Ameriką, jie nusprendė jų netaisyti ir vietų jų gamina vidutinio atstumo raketas, nukreiptas prieš Sovietų Sąjungą.

O vistik Kinijos suartėjimas su Sovietų Sąjunga yra visai galimas. Kinijai pavojainga likti izoliuotai — atsidurti vienai prieš visą Sovietų Sąjungos karinę galybę. Tokia padėtis buvo susidariusi 1969 m., kai vyko kinų karynės su rusais dėl Cempao salos. Todėl 1972 m. kinai su džiaugsmu priėmė prezidentą Nixoną ir Sanchajaus komunikatu sutarė išlyginti savo santykius su Amerika. Tie santykiai pastoviai gerėja. Gal ne visų pakankamai pastebimas — kaip greičiau ir geriau palaidoti Vakarų, įsteigti Raudonąjį Pasaulį. Tokio ginčo nėra. Kinai Sovietų Sąjungos iš viso nepripažįta. Socialinė valstybė ir todėl jos nelaiko raudonojo pasaulio dalimi. Pagal juos, Chruščiovas ir Brežnevą Sovietų Sąjungoje atstatė kapitalizmą ir dabar ji yra išvirsusi fašistine, hitlerinio tipo diktatūra. Tai agresyvi, naujųjų carų valdoma socialimperialistinė šalis, kuri tik dangstosi socializmu, o iš tikro yra pikčiausia ir pavojingiausia imperialistinė galybė, daug pavojingė už Ameriką ar bet kurį kitą kraštą. Ir tokie kaltinimai nėra koks įsišibavęs kalbėtojo pasikarščiavimas, bet juos diena iš dienos kalte kala Kinijos spauda, radijas, televizija, juos kas savaitę kartojančios kalbomis leidžiamas "Peking Review".

Kinai rūpinasi ne kaip palaidoti Vakarų, bet kaip juos pabudinti, kad jie pagaliau praregtų ta mirtina pavojų, kuris jiems gresia iš Sovietų hegemonizmo, jų siekimo įsigalėti visame pasaulyje. Kinai remia Šiaurės Atlanto gynybos sąjungą ir Europos ekonominę bendruomenę, ragina vokiečius siekti Vokietijos sujungimo, rūpinasi, kad Italiją ir Prancūziją neįsigaulytų prosovietiniai gaivalai. Pernai po Indokinos karo jie patarė Tajui ir Filipinams neiškraustyti amerikiečių bazių ir įsiję Vietnamą neišleisti rusų, kad, "nuvairus vilką nuo priešakinio durų, pro virtuvę neišliuktų tigras". Jie grįžta pasisakę prieš Helsinkio konferenciją ir jos baigiamąsias išvadas, kaip priemonę užmigdyti ir taip jau sūdurojančius Vakarų ir įtvirtinti Sovietų įtakos sferą Rytuose Europoje. Pagrindiniame Helsinkio konferencijos įvertinime oficiali Kinijos žiniatara Hsinhua nurodė, kad prezidento Fordo pareiškimas dėl Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimo į Sovietų Sąjungą nepripažinimo išryškino tos konferencijos išvadų reikšmės ribotumą ("Peking Review", 1975 rugpjūčio 8 d.).

mu priėmė prezidentą Nixoną ir Sanchajaus komunikatu sutarė išlyginti savo santykius su Amerika. Tie santykiai pastoviai gerėja. Gal ne visų pakankamai pastebimas — kaip greičiau ir geriau palaidoti Vakarų, įsteigti Raudonąjį Pasaulį. Tokio ginčo nėra. Kinai Sovietų Sąjungos iš viso nepripažįta. Socialinė valstybė ir todėl jos nelaiko raudonojo pasaulio dalimi. Pagal juos, Chruščiovas ir Brežnevą Sovietų Sąjungoje atstatė kapitalizmą ir dabar ji yra išvirsusi fašistine, hitlerinio tipo diktatūra. Tai agresyvi, naujųjų carų valdoma socialimperialistinė šalis, kuri tik dangstosi socializmu, o iš tikro yra pikčiausia ir pavojingiausia imperialistinė galybė, daug pavojingė už Ameriką ar bet kurį kitą kraštą. Ir tokie kaltinimai nėra koks įsišibavęs kalbėtojo pasikarščiavimas, bet juos diena iš dienos kalte kala Kinijos spauda, radijas, televizija, juos kas savaitę kartojančios kalbomis leidžiamas "Peking Review".

Antras didelis smūgis Kinijos-Amerikos santykiams buvo Helsinkio konferencija. Kinai ją laiko visai nereikalingu Vakarų subliuškimo prieš Sovietus. Pradžioje detentės politika buvo stato ma ant Amerikos-Sovietų Sąjungos — Kinijos trikampio. Amerikos santykiams su Kinija gerėjant, Sovietų Sąjunga savaime buvo spaudžiama daryti nuolaidas ir tokiu būdu buvo galima tikėtis, kad Amerika pasieks sau palankių susitarimų dėl branduolinių ginklų kontrolės ir kitose pasaulio taikai gyvybiniuose svarbiuose srityse. Bet nuo Vladivostoko konferencijos detentės idėja nuslydo į paprastą pataikavimo Sovietų Sąjungai politiką. Amerika parodė, kad jai Kinija nesvarbi, kad ji sau partneriu renkasi rusus. Kinija vėl atsidūrė labai pavojingoj padėtyje — vėl viena prieš Sovietų Sąjungą. Nebūtų nuostaba, jei ji mėgintų tą izolaciją pralaužti, ieškodama santykių su sovietais išlyginimo.

Viena tik lieka neaišku — kodėl Kissingeris atstūmė Kiniją ir pasuko pataikavimo Maskvą keliu. Juk nesunku išsivaizduoti, kaip pasikeistų pasaulio vaizdas, jei Kinija susidėtų su Sovietų Sąjunga ir jos abi sąjungomis įeigomis atsisuktų prieš Ameriką. Pokalbyje su valstybės sekretoriaus pavaduotoju Arthur Hartman išsklaidė tą klausimą, jis tiesiog paneigė, kad Amerikos santykiai su Kinija pablogėjo ir kad kinai nepatenkinti Amerikos politika. Tai, žinoma, niekų šnekos. Mateme, kaip, Pekine viešint prezidentui Fordui, jam atmetus kinų išspėjimus dėl sovietų pavojaus, išsibaigė kalbos, patarė šaltas vėjas ir visas kinų demesys nukrypo į poną Ford. Mateme ir kaip šiltai ten buvo priimtas buvęs prezidentas Nixonas. Argi kinams dar reikia aiškiau parodyti, kad jie tikrai teigiamai vertino savo santykius su Nixonu ir kaip jie nusivylę Fordu? Tad jei Pekinas bandys suartėti su Maskva, dėl to bus kalta tik visiškai nesuprantama ir Amerikai pragaistinga Kissingerio politika, nes jis Kiniją stumė stumia tuos keliu. Teigimas, kad "Fordo administracija pramato ir tokias galimybes, ir politikos planuotojams bei jos vykdytojams tai kainuoja daug nervų ir sukelia galvosūkių", yra taip pat klaidingas. Kissingeriui ir jo artimiesiems bendradarbiams užtektu tik sąžiningai vykdyti Sanchajaus komunikato susitarimus, laikytis neutraliai ginčė dėl Rusijos užgrobtų Kinijos žemių ir liautis pataikavus rusams, kad kinų susitaikymo su Sovietais pavojus pranyktų.

— Kiekviena tauta nori būti pirma. Tai yra kinios lenktynės. Stenkitės, kad tavo tauta būtų pirmoji pasaulyje. Vl Putvinskis

SIMTAMETIS KNYGNEŠYS

Knygnešys Petras Mulokas sulaukė šimto metų

Petras Mulokas, knygnešys, sulaukė 100 metų amžiaus

Lietuviškos spaudos draudimo ir ano meto knygnešio gadinę yra jau seniai praėjusi ir tik iš knygų ar pasakojimų mes žinome apie tuos laikus. Gyvųjų liudininkų iš to laikmečio tėra likę gal tik vienas kitas. Vieną jų tenka šiomis eilutėmis prisiminti, jo šimto metų gimimo dienos progą.

Tai, Petras Mulokas, gimęs 1876 metais. Tebėra gyvas, gyvena Lietuvoje ir neseniai savo šeimos bei artimųjų tarpe atšventė savo gyvenimo šimtmetį.

Petras knygnešiu tapo savo dėdės (tėvo brolis) Jono Muloko (jau seniai miręs) dėka. Jonas Mulokas, ūkininkas iš Balalių kaimo, prie Panemunio, Rokiškio apskr., buvo patyręs knygnešys, ne tarpininkas, bet pats vykdavo į Prūsias, pasiekdavo Tilžę ir iš čia į savo apylinkę atsiųsdavo draudžiamųjų lietuviškų raštų. Jis pergyveno nemažą pavojingų momentų ir buvo ne kartą carinės policijos tardomas, kratomas. Kartą Šiauliuose jį sučiupė žandarai, ir paprašė atidaryti kelionės dėžę, kurioje buvo paslėpti draudžiamieji raštai. Tačiau Petras nepametęs nuovokos, pasakęs, kad tai yra jo — staliaus įrankiai; policija patikėjusi ir palikusi jį ramybėje.

Nepriklausomos Lietuvos vyriausybė Jono Muloko nuopelnui

RADIOJO DARBUOTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

Tenerife, Kanarų salose, įvyko Europos radio stočių vedėjų ir darbuotojų simpoziumas radijo, kaip informacijos šaltinio, problemom aptarti. Tarp 60 įvairių radio stočių atstovų, simpoziume dalyvavo taip pat Vatikano radijo programų vedėjas japonas jėzuitas kunigas Blajot.

HELP WANTED — VYRAI

NEW MODERN FOUNDRY
In Canada Needs Foundry Help.

We are offering opportunities for experienced foundry workers. Steady work.

We are interested in foundry personnel with technical or practical experience in any phase of steel casting manufacture. Of special interest are:

PATTERNMAKERS
ARC-FURNACE MELTING
SUPERVISORS
FLOOR MOULDERS
CLEANING SHOP
INSPECTORS

Salary negotiable. Apply in writing giving resume of work history and education to:

ATWOOD & MORRILL LTD.
126 Church St. Ste. Stephen, N. B., CANADA

nepamiršo. Jam buvo paskirta nedidelė pensijėlė, o Karo muziejuje Kaune, kitų knygnešių tarpe, buvo ir Jono paveikslas.

Jonas Mulokas įtraukė savo sūnėną Petrą į savo talkininkus. Dėdė knygas iš Prūsų atgabenavo, o sūnėnas platindavo. Ir jo darbas buvo pavojaingas. Veikia draudžiamųjų knygų platintojus pradėjo carinės Rusijos policija sekti. Kartą netikėtai ji užklupo jo namuose. Petras buvo sumanus: jis greitai paslėpė knygas, pats įlindo į didžiulę duonkepę krosnį, užsimaskavo žabais ir, kad būtų įtikimiau, juos dar kiek pakūrė. Tokiu būdu liko nepastebėtas ir išvengė Sibiro, nors kiek ir apsvilo.

Jonas knygas dažniausia platindavo Kvetkų bažnytkaimyje, netoli Latvijos sienos. Rusų policijos pareigūnu — urėdininku ten buvo latvių Srikas, sukalbamas žmogus. Jis per daug nesiklausė ir draudžiamųjų knygų platintojus reikalus, tik liepdavęs jam "į akis nelįsti". Taigi Jonas Mulokas įlisdavo į gretimus krumus ir ten, sekmadieniais ar ypač atleidų dienomis, pardavinėdavo lietuviškas maldaknyges, knygeles, laikraščius.

Jonas Mulokas neseniai sulaukė šimto metų amžiaus. Jį, kaip gerą žmogų ir knygnešį, geru žodžiu prisimena ir sveikina jo artimieji, gyvenantieji Lietuvoje ir išvykoje. (k)

HEATING
AIR
CONDITIONING
D. Zukauskas,
4444 S. Western Avenue
Tel. — VI 7-3447

Kad ir pasikeitęs bažnytinėms apeigoms, maldaknygė vistiek yra reikalinga, ypatingai, jei ji yra tokia plati ir viską apimanti, kaip

TIKIŲ DIEVĄ
Kun. St. Yla

Joje rasite maldas bet kokia gyvenimo proga, visą eilę giesmių, litanių bei specialiai lietuviams pritaikintų susikaupimui Dievo žodžiui.

Gale dargi pridėti religinių parašytų aprašymai, išpažintų svetimomis kalbomis tekstai ir vardai kiekvienai dienai ištiesim metams.

Maldynas TIKIŲ DIEVĄ yra meniški apipavidalintas, kietais dirbtinis arba tikros odos viršelis. Kainos: \$6.00 (raud. kr.), \$7.00 (auks. kr.), \$8.00 (odos virš.). Puiki dovana, gaunama Drauge.

Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčius.

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS
MIGLINAS TV
Spalvotos ir Paprastos Radijal
Stereo ir oro vėsintuvai
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St., tel. 776-1486

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 55th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

VALOME
Plastmasė ir vaškuojame
visų rūšių grindis
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5980

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus, ir iš toli miesto leidimai ir plnia apdraudimas.
TELEF. — WA 5-8063

ISIGYKITE DABAR

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radio Valanda Jan 25 m. tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut. Lietuviškai kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. popiet. iš W. V. D. Station New York (1220 kil. AM ir 97.9 meg FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas
1447 Force Drive
Montreal, Que. H3G 1R9
Tel. 322-5545 (code 901)

Kviečiame taip pat klausytis — Lietuviškų kultūrinių vokalų angli kalba, iš Seton Hall University radijo stoties: (New Jersey WSOU, 99.5 meg FM) Prizmas, 770-3230 v. val. (Vadovauja prof. J. Stukas)

PATIKSLINTA IR PAGRAZINTA LAIDA

Sąrašas

Juoazapina Dausvardienė

Siom dienom Drango spauduve išleido šeštąją laidą šios populiaros virimo knygos J. Dausvardienės vėl patikslino ir pagrazino šia laidą naujais pavuošimais.

Tai geriausia dovana naujom žmonom ar mardiom. Daugelis apdovanoja kitataučius supažindinti juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukleusi daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Knyga yra labai gražiai įrta ir spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.

Užsisakykite pastu:

DRAUGAS, Knygos skyrius
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina \$3.50. Pridėkite 30 centų pašto išlaidoms Illinois gyventojai pridėkite 60 centų mokesčiama (pastaui)

Alcyzo Barono vaikams knygutė

DIENA PRIE EŽERO

yra pati geriausia dovana. Šioje puikiai Nijolės Vedeckytės Patinbiškienės spalvotais piešiniais iliustruotoje knygoje "Mėlyną karvelį" autorius paliečia šiuolaikinio miesto vaiko gyvenimą. Knyga visų recenzentų buvo labai šiltai sutikta. Įrta į kietus viršelius. Tinka vaikams iki 12 m. Jau dabar ją nupirktė savo palikimam vaikui dovant. Kaina 3 dol. Gaunama "Drauge".

Užsisakykite pastu:

DRAUGAS, Knygos skyrius
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina \$3.50. Pridėkite 30 centų pašto išlaidoms Illinois gyventojai pridėkite 60 centų mokesčiama (pastaui)

Alcyzo Barono vaikams knygutė

DIENA PRIE EŽERO

yra pati geriausia dovana. Šioje puikiai Nijolės Vedeckytės Patinbiškienės spalvotais piešiniais iliustruotoje knygoje "Mėlyną karvelį" autorius paliečia šiuolaikinio miesto vaiko gyvenimą. Knyga visų recenzentų buvo labai šiltai sutikta. Įrta į kietus viršelius. Tinka vaikams iki 12 m. Jau dabar ją nupirktė savo palikimam vaikui dovant. Kaina 3 dol. Gaunama "Drauge".

Užsisakykite pastu:

DRAUGAS, Knygos skyrius
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina \$3.50. Pridėkite 30 centų pašto išlaidoms Illinois gyventojai pridėkite 60 centų mokesčiama (pastaui)

Alcyzo Barono vaikams knygutė

DIENA PRIE EŽERO

yra pati geriausia dovana. Šioje puikiai Nijolės Vedeckytės Patinbiškienės spalvotais piešiniais iliustruotoje knygoje "Mėlyną karvelį" autorius paliečia šiuolaikinio miesto vaiko gyvenimą. Knyga visų recenzentų buvo labai šiltai sutikta. Įrta į kietus viršelius. Tinka vaikams iki 12 m. Jau dabar ją nupirktė savo palikimam vaikui dovant. Kaina 3 dol. Gaunama "Drauge".

Užsisakykite pastu:

DRAUGAS, Knygos skyrius
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina \$3.50. Pridėkite 30 centų pašto išlaidoms Illinois gyventojai pridėkite 60 centų mokesčiama (pastaui)

Alcyzo Barono vaikams knygutė

DIENA PRIE EŽERO

yra pati geriausia dovana. Šioje puikiai Nijolės Vedeckytės Patinbiškienės spalvotais piešiniais iliustruotoje knygoje "Mėlyną karvelį" autorius paliečia šiuolaikinio miesto vaiko gyvenimą. Knyga visų recenzentų buvo labai šiltai sutikta. Įrta į kietus viršelius. Tinka vaikams iki 12 m. Jau dabar ją nupirktė savo palikimam vaikui dovant. Kaina 3 dol. Gaunama "Drauge".

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS
MIGLINAS TV
Spalvotos ir Paprastos Radijal
Stereo ir oro vėsintuvai
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St., tel. 776-1486

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 55th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

VALOME
Plastmasė ir vaškuojame
visų rūšių grindis
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5980

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus, ir iš toli miesto leidimai ir plnia apdraudimas.
TELEF. — WA 5-8063

ISIGYKITE DABAR

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radio Valanda Jan 25 m. tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut. Lietuviškai kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. popiet. iš W. V. D. Station New York (1220 kil. AM ir 97.9 meg FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas
1447 Force Drive
Montreal, Que. H3G 1R9
Tel. 322-5545 (code 901)

Kviečiame taip pat klausytis — Lietuviškų kultūrinių vokalų angli kalba, iš Seton Hall University radijo stoties: (New Jersey WSOU, 99.5 meg FM) Prizmas, 770-3230 v. val. (Vadovauja prof. J. Stukas)

PATIKSLINTA IR PAGRAZINTA LAIDA

Sąrašas

Juoazapina Dausvardienė

Siom dienom Drango spauduve išleido šeštąją laidą šios populiaros virimo knygos J. Dausvardienės vėl patikslino ir pagrazino šia laidą naujais pavuošimais.

Tai geriausia dovana naujom žmonom ar mardiom. Daugelis apdovanoja kitataučius supažindinti juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukleusi daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Knyga yra labai gražiai įrta ir spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.

Užsisakykite pastu:

DRAUGAS, Knygos skyrius
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina \$3.50. Pridėkite 30 centų pašto išlaidoms Illinois gyventojai pridėkite 60 centų mokesčiama (pastaui)

Alcyzo Barono vaikams knygutė

DIENA PRIE EŽERO

yra pati geriausia dovana. Šioje puikiai Nijolės Vedeckytės Patinbiškienės spalvotais piešiniais iliustruotoje knygoje "Mėlyną karvelį" autorius paliečia šiuolaikinio miesto vaiko gyvenimą. Knyga visų recenzentų buvo labai šiltai sutikta. Įrta į kietus viršelius. Tinka vaikams iki 12 m. Jau dabar ją nupirktė savo palikimam vaikui dovant. Kaina 3 dol. Gaunama "Drauge".

Užsisakykite pastu:

DRAUGAS, Knygos skyrius
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina \$3.50. Pridėkite 30 centų pašto išlaidoms Illinois gyventojai pridėkite 60 centų mokesčiama (pastaui)

Alcyzo Barono vaikams knygutė

DIENA PRIE EŽERO

yra pati geriausia dovana. Šioje puikiai Nijolės Vedeckytės Patinbiškienės spalvotais piešiniais iliustruotoje knygoje "Mėlyną karvelį" autorius paliečia šiuolaikinio miesto vaiko gyvenimą. Knyga visų recenzentų buvo labai šiltai sutikta. Įrta į kietus viršelius. Tinka vaikams iki 12 m. Jau dabar ją nupirktė savo palikimam vaikui dovant. Kaina 3 dol. Gaunama "Drauge".

Užsisakykite pastu:

DRAUGAS, Knygos skyrius
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina \$3.50. Pridėkite 30 centų pašto išlaidoms Illinois gyventojai pridėkite 60 centų mokesčiama (pastaui)

Alcyzo Barono vaikams knygutė

DIENA PRIE EŽERO

yra pati geriausia dovana. Šioje puikiai Nijolės Vedeckytės Patinbiškienės spalvotais piešiniais iliustruotoje knygoje "Mėlyną karvelį" autorius paliečia šiuolaikinio miesto vaiko gyvenimą. Knyga visų recenzentų buvo labai šiltai sutikta. Įrta į kietus viršelius. Tinka vaikams iki 12 m. Jau dabar ją nupirktė savo palikimam vaikui dovant. Kaina 3 dol. Gaunama "Drauge".

Užsisakykite pastu:

DRAUGAS, Knygos skyrius
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina \$3.50. Pridėkite 30 centų pašto išlaidoms Illinois gyventojai pridėkite 60 centų mokesčiama (pastaui)

Alcyzo Barono vaikams knygutė

DIENA PRIE EŽERO

yra pati geriausia dovana. Šioje puikiai Nijolės Vedeckytės Patinbiškienės spalvotais piešiniais iliustruotoje knygoje "Mėlyną karvelį" autorius paliečia šiuolaikinio miesto vaiko gyvenimą. Knyga visų recenzentų buvo labai šiltai sutikta. Įrta į kietus viršelius. Tinka vaikams iki 12 m. Jau dabar ją nupirktė savo palikimam vaikui dovant. Kaina 3 dol. Gaunama "Drauge".

REAL ESTATE

OAK LAWN
Mūr. ir kedro medžio bi-level
3 miegamai, 1 1/2 vonios centr. oro vėsinimas, apšild. 2 1/2 maš. garažas, dirbtinis, šoninis įvažiavimas. Arti mokyklų, Gerai užlaikytas gražus namas. \$54,900.
McKEY & POAGUE
12247 Harlem — 361-4226

Savininkas parduoda 6 kamb. (3 mieg. namą, 1 1/2 vonios. Rūsųs. Garažas. Apr. 72-os ir Albany. Puikiam stovy. \$31,000.00. Skambinti 778-1935

PRIESAIKA

VALERIJONAS BALČIONAS

Iš Lietuvos atneštoje maldaknygėje laikau pageltusią rugiagėlę. Prieš su viršum 30 metų, mėginamas su savo šeima peržengti Rytprūsų sieną, nusiskyniau ją šepuotą pašlaitėje ir pasiėmiau į kelią nešinio.

Ši gėlytė išaugo tėvynės žemėje, kuri jai padovanojo žydrią spalvą. Ji primena man ten vergijoje pasilikusių merginų akis. Ji primena man ir tą paskutinę dieną, praleistą Lietuvoje prieš ją apleidžiant, be daug vilčių kada nors vėl sugrįžti.

Tai buvo 1944 metų liepos 31 diena, data, kuri niekad neišdils iš atminties. Tada kaitri vasara anksti nubrandino javus, kurie geltonavo laukuose laukdami plovėjo. Tiksliai šią kartą palinkusiuosiu nuo brandaus grūdo varpoms nebuvo lemta jo sulaukti ir tarytum iš susigraudinimo emė sudžiūvusios žemės byrėti aukšines asaros - grūdai

Kybartai, paskutinės pėdos gimtosios žemės, kurios dar neužsiaubė raudonoji banga. Bet jos grėsmė jau kabojo ore, lyg per dangaus žydrę iš tolo atlinkęs juodas debesys.

Ramiai išaušo liepos 31 dienos rytas. Dar prieš saulei patekiant, apleidau pažįstamo ūkininko sodybą ir nužingsniau miestelio link. Laukuose viešpatavo ramybė, ir tiksliai linksmas žvirblių čirškėjimas sodybos pastogėje buvo pirmasis šauklys ateisiančiam dienos triukšmui. Bet jau arčiau miestelio, jau labiau aplinka kito. Vieškelio sienos link traukė ilga vežimų vilkstienė. Tai buvo ūkininkai - vokiečių repatrijantai, jau antrą kartą paliekę savo gimtąsias pastoges. Vežimuose buvo sudėta asmeninė artojų manta, sudėti ir medinės dėžės, patalai, pašaras arkliams, visa kita ūkio apyvoka matyti, buvo palikta likimui. Vaziuojančių veiduose veltui ieškotum šypsnio ar linksmesnio žvilgsnio, vien tik sustirus išraiška glūdėjo žilagalvio senio ir jaunos merginos veiduose. Dabar aiškiai supratau mano mažos tėvynės vertę. Joje buvo gera gyventi ir svetimiesiems, kurie čia turėjo skalsios duonos ir bičiuliškų kaimynų.

Nežiūrint ankstyvo meto, Kybartuose vystėsi neįprastas judėjimas. Plentu be perstojo traukė galybė apdulkusių karo mašinų, sanitarinių automobilių, lauko virtuvių, motociklininkų ir jų tarpą išsimažiusių pavienių žarvučių. Panašus vaizdas, kurį jau mačiau Kaune prieš tris savaites. Vadinas, Ruokėzgų ejo toliau net toje vietoje, iš kurios prieš trejus metus buvo pradėtas istorinis žygis į Rytų ordo. Dabar didžiulė, iš vakarų atėjusi banga, netekusi kinetinės savo jėgos, slūgo atgal į savo neišsengiamą mirtį.

Netrukus gaučiau patirti, kad bolševikai, prasliaužę nuo Prienų, savo žarvučių dalinių smagaliu jau įsiveržė į Marijampolę ir dabar traukia Vilkaviškio link. Vadinas, raudonoji banga jau čia pat, už kokių 20 kilometrų. Pagalvojau ir džiaugiuosiu, kad

mano šeima jau vakar peržengė sieną ir dabar yra, tur būt, toli nuo čia. Mus, vyrus, pasiėnio žandarmerija nepraleido.

Gatvėse matau daugybę pažįstamų veidų. Stačiai atrodo, kad esi ne Kybartuose, o Kauno Laisvės alėjoje. Vieni žingsniavo prie sienos, kiti nuo sienos, bet per sieną tik retas kuris, nes praleisdavo tik tuos, kurie turėjo ypatingus leidimus, o tokių ne daug. Mane stebino tai, kad šiomis dramatinėmis valandomis nemačiau nei panikos, nei baimės lietuvių veiduose, nors siauras ruožas nuo priešo iki sienos vis labiau siaurėjo, o kelias į vakarus vis dar buvo uždarytas. 1941 metų birželio 22 dieną buvau liudininkas kitokio judėjimo, kai panikos apimti raudonieji smuko rytų kryptimi. Prisiminiau tų pabėgėlių veidus, iškreiptus nuo baimės. Tada ir dabar bėgo skirtingo būdo ir sąžinės žmonės. Lietuvis yra didžiai prisirišęs prie savo žemės ir krašto ir nėra linkęs jo apleisti netgi didžiausio pavojaus metu. Ir dabar didžiulia žmonių liko krašte, nesirūždamą palikti savo gimtųjų pastogiu, nors kiekvienas žinojo, kad ateina kančių, asarų ir naujos vergijos laikai. Ir tiksliai tie, kurie žmogaus laisvę vertino aukščiau už prisirišimą prie gimtosios žemės, ryžosi eiti į pabėgėlių gyvenimą, eiti į svetimą kraštą, kuris pats vedė žūtutinę kovą, vis daugiau užspaudžiamas užgaulio priešo žiedo. Štai kodėl pasieny esančių lietuvių veidai buvo gresiančiam pavojui abejingi. Kiekvienas jautė, kad, apleidžiant Lietuvą, jo gyvenimo prasmė pasidarė tokia maža, kad mirti tuojau ar gyventi be tėvynės yra beveik tas pats. Ir tiksliai žmogui glūdi instinktas gyventi stūmė pabėgėlius pirmyn, į vakarus, toliau nuo nuožaus priešo ir jo klas-tos.

Ivykiai fronte taip greitai vystėsi, kad pavakarop vokiečių pasienio policija pasitraukė ir pabėgėliams suteikė progą masiškai įžengti į Rytprūsus. Traukiniai dar judėjo į vakarus, tad pasitaikė ir man proga įsibrauti į vagoną. Pro dulkėtus vagonų langus žiūrėjau, kaip iš leto geso diena. Danguis rytuose tamsėjo. Ir man atrodė, kad didėjančioje sambrėškoje raganiaus milžiniška ranka užmeta ant Lietuvos užburtą juodą nuometą.

Mūsų traukinys judėjo į vakarus. Pasidarė visai tamsu. Niekas iš pabėgėlių nekalbėjo, kiekvienas sėdėjo paskendęs savo mintyse. Maščiau ir aš, įsmeigęs žvilgnį į jau visai sutemusį dangų rytuose. Kažkoks vidinis balsas tartum man kalbėjo: "Tas juodas nuometas ant Lietuvos turi būti nutrauktas... Tik kada ir kaip? Tur būt, greit, bet mūsų šventa pareiga yra veikti, kad nors viena trumpa akimirka priartintų šią įvyki".

Aš staiga supratau, kad šitas tariamas balsas buvo lyg priesaicia, kurios reikės laikytis iki gyvenimo galo.

SVARSTYMAI JAV LB TARYBA IŠRINKUS

VYTAUTAS KUTKUS

Vėl turėjome progą stebėti demokratinius Liet. Bendruomenės rinkimus. Nors šį kartą buvo žymiai mažesnė kova tarp pasikyrusių kandidatų ar juos remiančių grupių, bet opozicija dabartinei Bendruomenei vedė stiprią propagandą rinkimus boikotuoti.

Balsuoti Bendruomenės rinkimuose yra teisė ir privilegija kiekvieno lietuvių. Jų metu kiekvienas išreiškia savo valią, ką norėtų matyti tos Bendruomenės prielaidoje, o per juos nustatyti tolimesnės Bendruomenės veikimo gaires. Tai natūralus procesas, žiūrint akimis tų, kurie Bendruomenei trokšta tik gero, nes Bendruomenė yra mūsų visų Bendruomenė. Mano manymu, boikotavimas savo Bendruomenės yra Bendruomenės savijudybė, nes tuo Bendruomenė ne stiprinama, o silpninama. Bet pripažinkime faktą, kad boikotuotojų yra, buvo ir bus. Jie yra mūsų broliai ir sesės, ir kas svarbiausia, jų pagrindiniai tikslai yra tie patys - lietuvių išlaikymas ir Lietuvos išlaisvinimas. Mes jų nesmerkime, bet jei išsiskiriame savo priemonėse, bandykime jas suderinti. Neatsitinkime savo brolių, nors ir kitaip galvojančių, bet su jais kalbėkimės, tarkimės. Gal susitarsime. O susitarus, Bendruomenės šeimai padidės, ir daugiau dirbančių rankų bus mūsų pavergtai tėvynei Lietuvai padėti.

Ką mums sako praeiti rinkimai? Žvilgtėterkime į išrinktųjų amžių. Maždaug pusė jų - jaunuoliai tarp 20 ir 30 metų. Kodėl lietuvių visuomenė perdavė pasitikėjimą į jaunimo rankas? Atsakymas, tur būt, aiškus, nes visiems jau įkyrėjo vyresniųjų ginčai, partinės ir grupinės rietenos, reorganizuotos ir nereorganizuotos Bendruomenės pešty-nės. Balsuotojai tikisi, kad mūsų jaunimas sugebės atsistoti aukščiau visų tų negerovių ir išves Bendruomenę iš visų klampynių. Toks gausus jaunųjų išrinkimas rodo, kad Bendruomenės testinimas yra garantuotas, kad bus ir ateityje kas vės Bendruomenės vežimą.

Šiuose rinkimuose balsavo 7428 lietuvių, rinkimuose į VII tarybą balsavo net 10,439. Taigi balsuotojų skaičius sumažėjo beveik 29 proc. Šis sumažėjimas turėtų sukelti rūpestį nuosirdžių bendruomenininkų tarpe. Nereiktų skubėti su operacijomis, nepiauti savo kairės rankos ar dešinės kojos, neišlupti vienos akies, jei dar yra galimybė pagydyti. Reiktų susodinti kartu tiek bendruomenininkus, tiek altininkus, tiek reorganizatorius ir tartis, kas reikia daryti. Giliau pažvelgti į nesutarimų priežastis. Nepažeisti pagrindinių Bendruomenės principų. Norint susitarti, visos pusės turi būti pasiruošusios nuolaidoms.

Mano įsitikinimu naujai išrinktieji JAV LB tarybos nariai turėtų išrinkti į naują vadovybę tokius asmenis, kurie to susitarimo visomis galimomis priemonėmis, nepažeisdami pagrindinių Bendruomenės principų, nusakyti lietuvių chartoje, siektų. Štai keletas

pasūlymų to susitarimo siekti:

1. Susitarti tartis, prie bendro stalo susitinkant bent kas trys mėnesiai.
2. Pasitarimus pradėti ne nuo aštriausių klausimų, bet nuo šalutinių, vedančių į pagrindinius klausimus.
3. Pasizadėti, kad tiek pasitarimų metu, tiek ir tarp pasitarimų vieni kitų neniekins.
4. Susitarti dėl stebėtojų vieni pas kitus, nes žinojimas, ką kiti daro, sumažintų duplikavimo darbus ir visiems palengvintų ateities darbų planavimą.
5. Tartis, kad bendrai dirbamiems darbam būtų visų lygiai atsižvelgiama ir lygiai apmokama.
6. Į vienas kitą žiūrėti, kaip į savo draugus, siekiančius tų pačių tikslų, tik gal skirtingomis priemonėmis.
7. JAV LB struktūros pakeitimo klausimas.
8. Altos ir JAV LB visuomeninių reikalų tarybos jungimo klausimas.
9. Visiems susitarus turėtų

tvirtinti JAV LB taryba ir Alta.

10. Nesutarti ar nepatvirtinti klausimai atiduodami visuotiniam lietuvių balsavimui, visiems iš anksto sutinkant ir viešai paskelbiant, kad, nežiūrint, koki bus balsavimo rezultatai, su jais sutiks ir juos vykdys.

Reiktų siekti Lietuvių Bendruomenei galimai platesnės bazės, bet jos nesiaurinti, kad ji išliktų visuotinė tiek savo apimtimi, tiek ir savo tikslais. Nebijokime reformų, jei jos Bendruomenės bazę praplatins. Niekas nėra tobulo, bet tobulybės visi turime siekti. Nėra tobula ne dabartinė Bendruomenės struktūra, todėl nereiktų bijoti ją pagerinti.

Alta ir Bendruomenė siekia tų pačių tikslų. Tegul jei ne priemonės, tai bent tikslai jungia visus. Visi esame tos pačios Lietuvių Bendruomenės šeimos nariai.

Lietuvių visuomenė tikisi, kad naujai išrinktoji JAV LB taryba sieks taikos ir vienybės mūsų pačių tikslų, ir kad visos jėgos būtų naudojamos pozityviems darbams. Šioje JAV LB VIII taryboje tik trečdalis narių perrinkti iš senosios tarybos, o du trečdaliai naujų narių. Jie turės nustatyti tolimesnės JAV LB veiklos gaires. Tikime, kad susitarimas ir visa Lietuvių Bendruomenė laimės.

A. + A. MYKOLUI KALINAUSKUI Lietuvoje mirus

A. + A. ZIGMUI KALINAUSKUI Amerikoje mirus, seserį dr. ELENĄ ir švogeri dr. DOMĄ GIEDRAIČIUS ir visus kitus gimines nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Dr. Gabrielius ir Kather Misičičiai
Stasys Stulpinas

A. + A. Inž. ZIGMUI KALINAUSKUI Amerikoje
ir
A. + A. MYKOLUI KALINAUSKUI Lietuvoje
mirus,

jų sesutei dr. Elenai ir dr. Domui Giedraičiams
reiškia giliausią užuojautą

Aldona ir Vytautas Taurai

A. + A. Inž. ZIGMUI KALINAUSKUI Amerikoje
ir

A. + A. MYKOLUI KALINAUSKUI Lietuvoje
mirus,

jų seserį dr. Eleną Giedraitienę, Korp! "Fraternitas Lithuanica - Patria" valdybos narę giliai užjaučia

Gyd. Korp! "Fraternitas Lithuanica - Patria"

A. + A.

VIKTORAS KONDRŪTAS

Mirė š. m. birželio mėn. Lietuvoje, Klaipėdoje.

Pasilikio mūšio: Lietuvoje žmona Petrutė ir sesuo Kazė Čelladienė su šeimomis.

Tremtyje - brolis Juozas Kondrotas, seserys Julė Racevičienė ir Ona Juodisienė su šeima.

Urugvajuje - sesuo Stasė Šivickienė su šeima ir mirusios sesers Juozos Stanevičienės šeima.

Už mirusio vėlę gedulingos šv. Mišios bus atšautos tėvų įeizitų koplyčioje š. m. birželio 23 d.

Gimines ir pažįstamus prašome pasimeisti.

A. + A. JULIUI NORKUI mirus,
giliaus skausmo valandoje žmoną STASĘ, seserį
PURTULIENĘ, sūnų ALGIRDĄ ir gimines širdingai
užjaučiame ir kartu liūdime.

Ona Pavilėlenė
Aleksandra ir Stasys Petokai

DRAUGAS, antradienis, 1976 m. birželio mėn. 15 d

5

MINI SMUKAI

Anglijoje, Alf. Igleas Kipso miestelyje, gamina miniatiūras, nes garsųjų smulkų kopijas. Svarbiausia, kad tals mini smulkais galima griežti gana sudėtingus muzikos kūrinus. jm

PUIKI DOVANA SVENCŲ IR KITOMIS PROGOMIS

SV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

Išleido

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖ

Mecenatas - Prel. Juozas Karalius

Naujas Testamentas yra praktiško formato įrtaas kietale viršelis. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenoatė doka laida gauduodams prieinama kaina.

Gaunams "DRAUGO" knygyne

Kaina - \$5.00

Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiams ir per siuntimui (kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus).

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Sluskit užsakymus

DRAUGAS

4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

MAZEIKA & EVANS
Laidotuvių Direktorai
6845 SO. WESTERN AVENUE
TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TEVAS IR SŪNUS
TRYNS MODERNIOS KOPLYCIOS
2533 West 71st St. Tel. GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-9
AIRSTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

E U D E I K S
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIOS KOPLYCIOS
4330 34 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605 07 South Hermitage Avenue
Telefonas - YArds 7-1741 - 2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-8401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6632

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

11020 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3254 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3219 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-89

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

Svečiai I. Motekaitienės studijos mokiniai pasirodyme Jaunimo centre. Pateiktas aprašymas buvo "Draugo" birželio 7 d. laidoje. Nuotrauką matyti kun. J. Prunskis, P. Zeman, T. Zeman, B. Vitkus, O. Jakubėnienė, Nuotr. P. Maletos

APLINK MUS

× Šiandien "Drauge" baigiamės spausdinti Paprockienės užrašus "Motėris su baltu chalatu", o rytoj pradėsime spausdinti trumpesnę N. Narutės novelę.

× Chicago Aukštesniosios fituanistikos mokyklos 1976-77 mokslo metų tėvų komitetas sudaro: S. Kelečienė — pirmininkė, D. Viktorienė — vicepirmininkė, N. Gaurilienė — sekretorė, R. Dirkenė — išdėmė, V. Kupcikevičius — parengimų vadovas, V. Plioplienė — metrašio globėja ir E. Lapėnienė — informacijai ir spaudai. Į revizijos komisiją įeina: K. Dirks, R. Karlove ir D. Liubinskienė.

× Union Pier, Mich., Lietuvos nuosavybių savininkų draugija birželio 26 d. kviečia narių visuotinę susirinkimą naujai paruoštų įstatų projektui svarstyti. Susirinkimas įvyks 6 val. p. p. vietos laiku Dimgailų svetainėje. Po susirinkimo kvietė. Visi nariai prašomi dalyvauti.

× Ursulė Astrienė iš Grand Rapids šeštadienį su savo kūrinių iš šiaurės dalyvavo 63-čios ir Kedzie gatvių parodoje, Chicagoje. Sekmadienį ji taip pat dalyvavo parodoje atvirame ore prie Talman taupymo bendrovės. Abiejose parodose buvo išstatyta tūkstančiai tapybos, skulptūros, keramikos ir kitų darbų. Vieną Astrienės paveikslą Talman bendrovė panaudojo ir savo kalendoriui, kurio buvo išdalyta apie 160,000.

× Jono Prunskio laišką išspausdino "Chicago Tribune" sekmadienio laidoje. Laiskė primena jėga Sovietų įvykdyta Lietuvos okupacija, baigus trėmimai ir prievarta okupuotoje Lietuvoje.

× Ida Rydinskaitė atvyko iš Australijos į Chicago pasisvečiuoti ir sustojo pas Bensenville gyvenantį brolių Chesterį Rydinskį. Ina čia svečiuosis kelerą savaitę ir po to vyks į Kanadą. Pasiekiamas tel. 766-7238.

× Sv. Kryžiaus ligoninės Kraujo bankas gavo specialų pripažinimą iš Amerikos Kraujo bankų sąjungos. Pripažinimas buvo suteiktas, peržiūrėjus techniškus įrengimus ir personalo sugebėjimus.

× Jonas L. Sadauskas gavo medicinos daktaro laipsnį Illinois universitete. Anksčiau dr. J. Sadauskas pavadė "Drauge" buvo paskelbta netiksliai.

× A. Robert Abboud, Mrs. John Swearingen, Rose Farina ir Stanley Balzeka Jr., Chicago Bicentennial Committee vadovai sutiko įeiti į V-tos Liet. Tautinių Šokių šventės garbės komitetą. Šokių šventė bus paminėta JAV 200 metų sukaktis. (pr.)

× Didelis pasirinkimas paveikslų ir rėmų. Dėl išsikėlimo į Floridą kainos per pus sumažintos. Dail. Antanas Petrikonis, Marquette Meno galerija, 3215 W. 63rd St. (prie Kedzie Ave.), tel. 436-2112. Galerija atdara 7 dienas suvaite visą birželio mėnesį. (sk.)

Gera proga jaunam spaustuvininkui

Jaunas spaustuvininkas, kuris turi patyrimo spaustuvės darbuose ir norėtų toliau lavintis, gali gauti ofseto srityje darbo geromis sąlygomis. Kandidatas turi turėti gerą liudijimą. Prašome rašyti: Lith. Cath. Press, 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629. Prašoma pažymėti patyrimą ir t. t.

× Illinois universiteto medicinos centro laikraštis "Newsnotes" įsidėjo aprašymą ir nuotrauką apie Lietuvos dienų universiteto patalpose. Įvykis "Drauge" buvo plačiau aprašytas birželio 3 d. laidoje.

× Juozas J. Ardys, Bloomington, Ill., žinomas JAV Lietuvos Bendruomenės darbuotojas, sveikindamas "Draugą" jo suakties proga, atsiuntė 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× Aukų atsiuntė: po 4 dol. — Edvardas Juškevičius, L. Gudelis; po 2 dol. — Vladas Būtenas, Al. Smilga, Domas Žiogas; po 1 dol. — J. Kristolaitis, M. Norvaišienė. Dėkojame.

× Bronius Ginčas, Hammond, Ind., žinomas lietuvių visuomenės veikėjas, prie pranešimo mokesčio pridėjo auką. Ačiū.

CHICAGOS ŽINIOS

MARQUETTE PARKO ĮVYKIAI

Chicago dienraščiai daug rašo apie įvykius Marquette Parke. "Tribune" skelbia, kad negrįžtas kun. R. Abernathy pasakos prieš tuos tris negrų dvasininkus, kurie organizuoja demonstracijas, nes jie "siekia daugiau savo tikslų, nei žmonių gerovės". Jie sutelkę apie 40 žmonių grupę, daugiausia vaikų, su kuria praėjusią savaitę bandė net keturis kartus žygiuoti Marquette Parke, bet policija sulaukė. Policija lankė kiekvienus namus Marquette Parke ir artimoje apylinkėje, prašydama nedemonstruoti ir nedalyvauti riaušėse. Urban League pravedė apklausinėjimą ir dauguma negrų pasisakė prieš demonstracijas. Marquette Parko apyl. gyventojai sako, kad čia vieninteliai parkas pietvakarių apylinkėje, dar pasilikę baltiesiems. Jie nemato priežasties, kodėl jie iš šios vietos turi būti išstumti.

AUDRA IR KRUSA

Sekmadienį Chicago nusisukė audra ir kruša. Daugelis gatvių, ypač Marquette Parke, buvo parverstos upėmis ir vanduo laikėsi kelias valandas. Daug užlietų rūšių, vanduo gatvėse siekė automobilių ligi ašių. Daug jų visai nebeveikė. Daug kur telefonai neveikė. Išgriauta mieste apie 100 medžių.

35,000 ŽIROVŲ

Sekmadienį Soldier Field stadione Chicagoje, buvo iškilmės, JAV suakties proga pagerbiant vėliavą ir pasirodant etninės grupės. Susirinko apie 35,000 žmonių, nežiūrint kaitrės. Apie 5,000 jūrininkų sudarė gyvą vėliavą. Dalyvavo 57 tautinės grupės savo tautiniais drabužiais pasipuošusios. Gerai pasirodė ir lietuviai.

URAGANAS LEMONTE

Keletas žmonių sekmadienį buvo užmušti uraganui nusisukus Lemontą ir Brookridge. Ugniesgiais praneša, kad arti 100

Lietuvos ūkininkui pagerbti rašyt. Vytas Alantas baigia rašyti romaną. Romano reikalams komisija (iš kairės): kom. pirm. agr. A. Indreika, Agronomų sąjungos pirm. A. Santaras, agr. S. Janulaitienė, agr. dr. A. Verbickas ir agr. dr. A. Sestokas. Agronomų ir veterinarijos gydytojų gegužinėje rašyt. V. Alantas pasakius ištrauką iš romano. Nuotr. A. Sestoko

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

PROF. JAKUBENO MOKINIŲ KONCERTAS

Prof. Vl. Jakubėnas yra uolus, greitas ir taiklus muzikos kritikas, talentingas kompozitorius ir fortepijono studijos vedėjas. Penktadienio vakare Čiurlionio galerijos patalpose, Jau-nimo centre, vyko jo mokinių koncertas.

Parodydami savo pastangas, skambino J. Kolodziejczek, J. Hall, M. Movrich, M. Ishaug, I. Gabalytė, K. Kausaitė, J. Vanaligo, K. Stasiukaitė, A. Spurgytė, J. ir A. Pagurko, L. Grigaliūnaitė, L. Zukauskaitė, B. Tamulynaitė, R. Markelytė. Kaip matyti iš tų vardų, prof. Jakubėnas yra gerai žinomas ir nelietuviškų šeimų.

Studijos mokiniai jau pažangūs. Jie atliko Mozarto, Thompsono, Lecunos, Gruberio, Debussy, Liszto, Chopino kūrinius, kaip Pasakų pily, Kaimiečių šokis, Nakties drugeliai, Vengrų rapsodijos, Kregždės, ištraukos iš operų. Ypač ilgesnį laiką stu-

namų Lemonte sugriauta. Naudojant buldozerius buvo ieškoma po griuvėsiais likusių sužeistų ir užmuštų. Yra sugriautų namų, kainavusių 200,000 dol. Nuostolių milijonai dolerių.

MIRTIS TRAUKINY

Tomas McBrayer, 24 m., iš Hammond, buvo mirtinai nudurtas South Shore traukiny, kai jis, laikydamas 3 m. dukrėlę, važiuavo su žmona į beisbolo rungtynes. Arestuotas negras Harold King, įtariamai nužudęs. Užpuolimas buvęs visai neįsprokuotas.

SIURPUS ŽIAURUMAS

Per radiją pranešė, kad sekmadienio naktį Anderson šeima, gyvenanti Buffalo Grove, iš Dan Ryan greitkelio išsuko į 67 gatvę Chicagoje. Pervaža buvo užtvirtusi ir automobilis įstrigo. Keletas negrų jų automobiliu išstūmė. Pareikalavo 10 dol. Vyras manė, kad tai perdaug. Kilo ginčas. Negrai nušovė vyrą, nušovė žmoną, liko automobilis trys pergąsdinti vaikai.

SŪVIAI PRIE EŽERO

Sužeisti trys 16-17 m. jaunuoliai, kai jie prie Bryn Mawr, Chicagoje, sėdėjo prie ežero. Policija sako, kad šūviai buvo paleisti priešingos gaujos narių.

Lietuvių Operos Chicagoje pabaigtuvių vakarą prisimenant. Iš kairės: Elena Gaidelienė, Operos mecenatė iš Los Angeles Gasparas Kazlauskas, komp. Vladas Jakubėnas ir komp. Julius Gaidelis klauso Operos 20-ties metų oficialiosios dalies. Nuotr. V. Jasinevičius

diją lankiusios pasirodė pažangios. Prof. Jakubėno studija veikia nuo jo atvykimo į Chicago.

Pažymėtina, kad prof. Jakubėnas, be pamokų studijos lankytojams, dar orkestruoja keturis šokių artėjančiai šokių šven-tei. Prof. Jakubėnas turi tiek jėgų, kad daugumai savo mokinių gali pamokas duoti nuvykdamas į jų šeimos namus.

Po koncerto dalyviai buvo pavašinti mokinių tėvų paruoš-tais skanėstais. Prof. Jakubėnas padėjo visiems atsilankiusiems. Jam buvo įteikta gėlių puokštė.

J. Daugl.

KONGR. H. J. HAYDE BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖJIME CICERO KOLONIJOS

Cicero Altos skr. ruoštas birželio įvykių minėjimas Cicero kolonijoj pradėtas šv. Mišiomis šv. Antano parapijos bažnyčioje. Jame dalyvavo organizacijos su vėliavomis. Pamokslą pasakė kun. A. Juška. Taip pat buvo pašventintos lietuvių ir JAV vėliavos, kurias Cicero šauliai paaukojo parapijai, ir tos vėliavos bus visą laiką išstatytos bažnyčioje. Salėje minėjimą pradėjo Altos sk. vicepirm. P. Kašuba, buvo įneštos vėliavos, susikaupimo minutė pagerbti išvežtieji ir žuvusieji, invokacija sukalbėjo kun. A. Juška. Salę pritarant, himnus sugiedojo solistės seserys Naureckaitės ir Al. Buntinaite.

Idomiasia buvo, kad apie trėmimus į Sibirį kalbėjo ne kaip ligi šiol pašaliniai išvežimų stebėtojai, bet Sibiro kankinys, tik prieš porą metų iš paverptos Lietuvos atvažiavęs Jonas Kreivėnas. Ypač buvo idomu, kai prelegentas pasakojo apie savo patirtį Sibire, kur jis kasdieną matęs nušautus, nudurtus ar šunų sudraskytus kaulinius. Jis matė, kaip buvo tremtiniai paliekami negyvenamuose rajonuose, kur turėjo kurtis iš nieko ar mirti. Matęs, kaip 150 alkanų vyrų sudraskė ir suvalgė pastipusį šunį. Kalbėtojas pabrėžė, kad pasaulis dar per mažai žino apie trėmimus ir ten kenčiančius ir kankinamus žmones, kur nukankintieji išmetami Sibiro taigose, o jos nuklotos lietuvių kaulais. Kreivėnas pabrėžė, kad iš tų, su kuriais jis buvo kartu išvežtas, nė vienas daugiau nėra grįžęs.

Programai gražiai vadovavo Feliksas Kasperas, jis taip pat pristatė atvažiavusį į minėjimą šešto Illinois distrikto kongreso narį Henry J. Hayde, kuris tarė lietuviams gana draugišką žodį. Jis pareiškė, nustebes, kad tokia šilta diena tiek daug lietuvių susirinko į salę. Jis pabrėžė, kad JAV susiduria su daugeliu problemų, kad pasaulyje yra įvairių neramumo židinių, kad JAV turi keisti taktiką ir stengtis sustabdyti Sovietų Sąjungos įtaką, Kongresmanas Hayde pabrėžė, kad Baltijos tautos turi būti laisvos, kad pasaulyje turi egzistuoti teisinga, o ne kapų taika. "Lietuviai, aš gerbiu jus, aš didžiuojuosi jumis, aš mokausi iš jūsų", baigė savo gražų žodį kongr. Hayde. Svečias buvo lietuvių la-

bai nuosirdžiai sutiktas.

Trumpą žodį lietuviškai ir angliškai, svečiu paryškindamas birželio minėjimų reikšmę, pasakė Chicago Altos sk. pirm. K. Oksas.

Meninė programos daly Gintaras Baronas paskaitė B. Brazdionio eilėraštį "Be motinos tėvynės". Rita Vabalaitytė, Irena Skopaitė, Robertas Sakalas, Ina Gadliauskaitė ir Vytas Lašinskas atliko A. Kašubienės paruoštą montažą Lietuvos kančios. Po to seserys Birutė ir Laima Naureckaitės ir Aldona Buntinaite padainavo keletą dainų. Akompanavo V. Česna. Solistės buvo labai šiltai sutiktos, ypač įspūdingai nu skambėjo Budriūno "Sauksmas". Bisui solisčių trio padainavo ištrauką iš J. Gaidelio operos "Dana".

Sovietų okupaciją smerkiančią, prez. Fordui, Illinois senatoriams Percy ir Stevenson ir kongr. H. J. Hyde skirtą rezoliuciją perskaitė F. Kasperas.

Gerai suorganizuotą, neužsitetusį minėjimą baigė padėkos žodžiu P. Kašuba. Po to visi turėjo progos prie kavos pabendrauti ir pasidalinti išpužiais.

L. Augstys

VĖLIAVŲ PARADAS

Amerikos Bicentennial 200 m. nepriklausomybės sukaktuviniams metais birželio 12 d. miesto centre įvyko Amerikos vėliavos pagerbimo paradas, kuriam vadovavo Chicago meras Richard Daley. Prie State ir Madison gatvių buvo įrūšta tribuna, pro kurią pražygiavo ištisas miškas vėliavų ir apie 100,000 parado dalyvių.

Parade oficialiai buvo užsiregistravę 435 vienetai. Lietuviams buvo skirta 13 vienetų (175-186 Nr.), kurie sudarė vieną grupę. Panašiai ir kitos tautybės, turėdamos po keletą vienetų, sudarė etnines grupes. Kiekviena grupė turėjo transparentus, pažymintius tautinės grupės vardą. Lietuvių tautinę grupę sudarė šimtinė uniformuotų šaulių, gausūs būrys moterų ir mergaičių, apsiręngusių tautiniais drabužiais ir gausias gretas sudarė lietuviškų organizacijų nariai. Lietuvių grupėje dalyvavo apie 300 dalyvių. Pro tribuną pražygiuojančias lietuvių sveikino meras Richard Daley ir pranešėjas atkreipė ypatingą dėmesį, atsiliepdamas apie lietuvių gerą žodį. Lietuviai pasirodė vieningai ir tvarkingai. Gerai organizuotame parade dalyvavo per 30 etninių grupių. Nors lietuvių Chicagoje nėra daugiūmi gausi tautinė grupė, bet parade jie užėmė trečią vietą. Pirmavo airiai, antroje vietoje buvo vokiečiai, trečioje — lietuviai, ketvirtoje — meksikiečiai, penktoje — lenkai, šeštoje — ukrainiečiai ir kiti.

Gausiausias grupės sudarė amerikiečiai: veteranų postai, kariuomenės daliniai, ugniagesių komandos, įvairių tarnybų daliniai, seniūnijos (ward), skautų daliniai, įvairios mokyklos, platformos, gyvieji paveikslai, orkestrai, kurių buvo kelios dešimtys, komikai, klaunai ir akrobatai. Gausiai dalyvavo spalvuotų organizacijų, ypač daug buvo ju jau-

IŠ ARTI IR TOLI

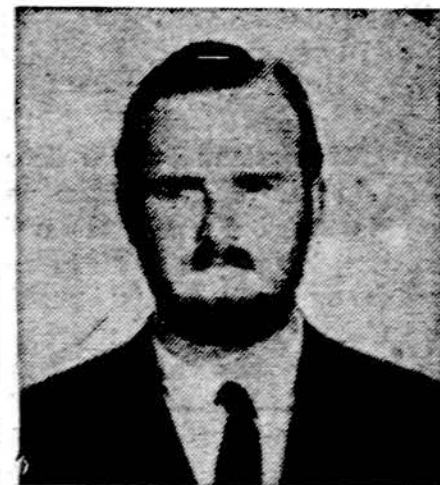
J. A. VALSTYBES

— Phoenix, Ariz., LB apyl. visuotinis susirinkimas įvyko gegužės 22 d. Ta proga buvo duota apyskaita iš praėtų metų veiklos. Emilija Josen nušvietė bendruomenės veiklą. Per tą laiką valdyba padarė 7 posėdžius ir 2 visuotinius susirinkimus. Dalyvauta Vakarų apygardos suvažiavime. Atstovu buvo K. Morkūnas. Vasario 16-tos proga Lietuvos laisvini-mo reikalams surinkta 285 dol. Išdėmė Jonas Šereiva davė pranešimą apie finansinę padėtį. Pasirodė, per pėjus metus LB turėjo 1417 dol. pajamų ir 1319 dol. išlaidų. Dabar kasoje yra 1075 dol.

Dviejų valdybos narių kadicijos šiemet baigėsi. Užtat į valdybą buvo įtraukta du nauji nariai. Dabartinis LB Phoenixo apylinkės valdybos sąstas yra toks: Emilija Josen — pirm., Janina Rimavičienė — vicepirm., Viktorija Zakarienė — sekr., Jonas Šereiva — išd., Kazys Morkūnas — kultūriniam reikalams. Revizijos komisiją sudaro: Vladas Mieželis — pirm., Sofija Liubartienė ir Stella Racine — nariai.

ARGENTINOJ

— Benediktas Gvazdauskas, gyvenęs Waterbury, Connecticut, Šiaurinėj Amerikoje, II pa-

G. Kiauga palydės akordeonu "Žibutėms", kurios dainuos per viešios chiegiatės sol. R. Mastienės koncertą birželio 13 d. Avellanodoje, Argentinoje.

nimo. Bendrai, galima sakyti, paradas buvo gražus, tvarkingas ir didingas. Paradas prasidėjo 11:30 v.r., baigėsi 2 val. p.p., nepaprastai buvo karšta diena, termometras rodė 91 laipsnį. Nuovargio nesimatė, alpmių nebuvo, galima sakyti, amerikiečiai yra stiprūs ir patvarūs. State gatvėje buvo susirinkę ketvirtis milijono stebėtojų, pro kuriuos pražygiavo miškas vėliavų ir apie 100,000 parado dalyvių.

J. Kaunas

RELIGINĖS MUZIKOS KONCERTAS

Gražus skaičius lietuvių sekmadienio vakare susirinko religinės muzikos koncertui šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, Chicagoje. Vargu ar kuri kita lietuvių parapija turi tokį stiprų chorą, kaip Marquette Parko. Birželio trėminių sukakties dienomis graudžiai skambėjo A. Vanagačio "Nuliūdo kapais apsiklojus tėvynė" (žodžiai Putino). Muz. Ant. Lino diriguojamas choras yra gerai pasiruošęs. Apie muziką paaiškinimus teikė kleb. kun. A. Zakarauskas. J. Dambrausko giesmės "Popule meus" buvo jautriai prisimintas a. a. muz. V. Baltrušaitis.

Koncertas buvo turtingas programa ir įvairumu, apie ką buvo pakartotinai rašyta. Aukšto lygio buvo smulk. P. Matiuksas, sol. G. Mažeikienė, M. Momkienė, V. Momkus, mišrus ir vyrų chorai, atlikdami Dambrausko, Bethoveno, Guidi, Sasausko, Mascagni, Bacho kūrinius. Dėmesį atkreipė naujai išskylantis muzikas — A. Kaminskas, gerai valdąs vargonus. Pažymėtinas puošnus programos leidinio paruošimas. Tai at-

saulinio karo veteranas, apkeliavęs daug kraštų, jau antrą kartą lankosi Argentinoje. Gegužės 21 d. B. Gvazdauskas išskrido Brazilijon, kur aplankys lietuvių San Paulo ir Rio de Janeiro miestuose.

— Susivienijimas Lietuvių Argentinoje švėsdamas Motinos dieną, susilaukė daug svečių. Sveikinimo žodį tarė Alicia Bakaitienė, C. Mičiūdaitė, A. Bačiūskaitė pasakė eilėraščių, SLA jaunųjų ansamblio pašoko keletą lietuviškų šokių. Programą vedė Olga Zabarauskaitė de Casas, ji taip pat davė trumpą šokių apžvalgą. Programai pasibaigus buvo pagerbtos ir apdovanotos gėlemis SLA šeimninės: K. Kučinskienė, A. Pivariūnienė, D. Simonaitienė, S. Urbonavičienė, K. Biromienė, V. Stalioraitienė, E. Barauskienė, M. Navickienė, V. Zabarauskienė. Inž. G. Kiauga palydėjo šokėjus akordeonu. Šventę uždarė trumpu žodžiu pirm. J. Deveikis.

VOKIETUOJ

— Miesau LB apylinkės narių metinis susirinkimas įvyko 1976 m. gegužės 22 d. Pagrindinis jo tikslas — išrinkti naują apylinkės valdybą. Praktiškai du nariai, Juozas Nevulis ir Juozas Venys, buvo vėl perrinkti, naujai išrinktas Algimantas Daubaris. Kontrolės komisijon išrinkti A. Banaitis ir V. Daubarienė. Toliau susirinkime buvo nutarta suruošti ir šią vasarą Miesau lietuvių šventę. Šventės data nutarta vėliau — ji bus liepos 17. Taip pat vėliau pasiskirstė pareigos naujai išrinktoji apylinkės valdyba. Jos pirmininku yra A. Daubaris, vicepirm. ir kasininku J. Nevulis, sekretorium — J. Venys. Šiuo metu apylinkėje yra 27 nariai, o apylinkės susirinkime dalyvavo 23.

— Liubecke birželio 13 d.h. mokslo. Liubecke birželio 13 d. Mulheime birželio 13 d.

liko A. Bagdonas, St. Santvaras, K. Skaisgirys. Parapijos choro pirm. yra Vac. Momkus. Vargonininkai: Ant. Kalvaitis ir K. Skaisgirys. Choras turi 46 narius.

Tokio koncerto pasiklausęs pajunti, kokią jėgą turi religinė giesmė ir muzika. Tai labai didelė dvasinė atgaiva. Tokių koncertų reikėtų daugiau įvairiose vietose. Parapijos ir choro vadovybė bei pats choras su talkininkais gali didžiuotis tokiu koncertu.

J. Daug.

Puiki dovana — bet kokia proga!

Popular Lithuanian Recipes

PATIKSLINTA IR PAGRAIZINTA LAIDA

Suredagavo Juozapina Dauvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuvė išleido šeštąją laidą šios populiarios virimo knygos. J. Dauvardienė vėl patikslino ir pagraizino šią laidą naujais paruošimais.

Tai geriausia dovana naujom žmonom ar mairiom. Daugelis apdovanoja kitataučius supažindinti juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra suklautas daug pasiekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose. Knyga yra labai graži ir įtrauki spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.

Užsisakykite paštui:

DRAUGAS, Knygų skyrius

4545 West 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Kaina \$3.50. Pridėkite 30 centų pašto išlaidoms. Illinois gyventojai pridėkite 50 centų mokesčiams ir paštui.